

REPORT ARCHIVE COPY

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің
2017 ж. 28 маусымдағы № 404 бұйрығымен
бекітілген нысанға сәйкес жария мүдделі ұйымдардың
(қаржы ұйымдарынан басқа) жариялауы үшін
2018 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші
шоғырландырылған қаржылық есептіліктің нысандары

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

МАЗМҰНЫ

Бет

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫН ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ
БЕКІТУ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ ЖӨНІНДЕГІ БАСШЫЛЫҚ МӘЛІМДЕМЕСІ 1

ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫ БОЙЫНША ТӘУЕЛСІЗ
АУДИТОР ЕСЕБІ 2-4

2018 Ж . 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫ

Шоғырландырылған бухгалтерлік баланс (Нысан №1-Б) 5-6

Пайда мен залалдар туралы шоғырландырылған есеп (Нысан №2-ПШЕ) 7

Ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есеп (Нысан №3-АҚК-Т) 8-9

Капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есеп (Нысан №5-КӨ) 10-13

Жылдық шоғырландырылған қаржылық есептіліктің нысандарына түсіндірме жазба 14-58

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫН ДАЙЫНДАУ ЖӘНЕ БЕКІТУ ЖАУАПКЕРШІЛІГІ ЖӨНІНДЕГІ БАСШЫЛЫҚ МӘЛІМДЕМЕСІ

«Жолаушылар тасымалы» АҚ (бұдан әрі – «Компания») басшылығы Компания және оның еншілес ұйымдарының (бұдан әрі бірлесіп – «Топ») 2018 ж. 31 желтоқсандағы шоғырландырылған қаржылық жағдайын, сондай-ақ оның сол күні аяқталған жыл іші қызмет нәтижелерін, ақша қаражатының қозғалысы мен капиталдағы өзгерістерін шынайы көрсететін шоғырландырылған қаржылық есептіліктің нысандарын Халықаралық қаржы есептілігі стандарттары жөніндегі Кеңес жариялаған Халықаралық қаржы есептілігі стандарттарына («ХҚЕС») және Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2017 ж. 28 маусымдағы № 404 бұйрығымен бекітілген жария мүдделі ұйымдардың (қаржы ұйымдарынан басқа) жариялауы үшін жылдық қаржылық есептіліктің форматына («№ 404 Бұйрық») сәйкес дайындауға жауапты.

Шоғырландырылған қаржылық есептіліктің нысандарын дайындау барысында басшылық:

- есеп саясаты қағидаларын дұрыс таңдауға және қолдануға;
- ақпаратты, соның ішінде есеп саясаты туралы деректерді мұндай ақпараттың орындылығын, нақтылығын, салыстырмалығын және түсініктілігін қамтамасыз ететін нысанда беруге;
- есептілікті пайдаланушыларға кейбір мәмілелер, сондай-ақ өзге де оқиғалар немесе шарттар Топтың шоғырландырылған қаржылық жағдайы мен қызметінің шоғырландырылған қаржылық нәтижелеріне қандай әсер ететінін түсіну үшін ХҚЕС талаптарын орындау жеткіліксіз болған жағдайларда қосымша ақпаратты ашуға;
- №404 бұйрықпен бекітілген қаржылық есептіліктің форматына, сондай-ақ ХҚЕС негізінде дайындалған шоғырландырылған қаржылық есептілігіне сәйкестігіне; және
- Топтың өз қызметін келешекте жалғастыру қабілетін бағалауға жауапты.

Топ басшылығы сондай-ақ:

- Топтың барлық кәсіпорындарында тиімді, әрі сенімді ішкі бақылау жүйесін әзірлеуге, енгізуге және қолдауға;
- есепке алуды Топтың мәмілелерін ашуға және түсіндіруге, сондай-ақ кез келген күнге Топтың шоғырландырылған қаржылық жағдайы жөніндегі жеткілікті, әрі дәл ақпаратты беруге және жылдық шоғырландырылған қаржылық есептілік нысандарының №404 бұйрықпен бекітілген жылдық қаржылық есептіліктің нысанына сәйкестігін қамсыздандыруға және шоғырландырылған қаржылық есептің ХҚЕС талаптарына сәйкес келуін қамтамасыз етуге мүмкіндік беретін нысанда жүргізуге;
- бухгалтерлік есепті жергілікті бухгалтерлік есеп заңнамасы мен ХҚЕС-ке сәйкес жүргізуге;
- Топ активтерінің сақталуын қамтамасыз ету үшін барлық орынды шараларды қабылдауға; және
- қаржылық және басқа да асыра пайдалану фактілерін анықтау және болдырмауға жауапты.

Басшылық Топтың 2018 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шоғырландырылған қаржылық есептіліктің нысандарын 2019 ж. 27 мамырда бекітті.

Топ басшылығы атынан:

Басқарма төрағасы
(Бас директор)
А.Т. Сұлтанов

Экономика және қаржы
жөніндегі бас директордың
орынбасары
Ш.Х. Нұрбаева

Бас бухгалтер –
бухгалтерлік есеп
департаментінің директоры
Ғ.К. Қасенова

2019 ж. 27 мамыр

2019 ж. 27 мамыр

2019 ж. 27 мамыр

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫ БОЙЫНША ТӘУЕЛСІЗ АУДИТОР ЕСЕБІ

«Жолаушылар тасымалы» АҚ-ның Директорлар кеңесіне және Акционеріне:

Пікір

Біз 2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша шоғырландырылған бухгалтерлік балансты (№1-Б), 2018 жыл іші пайда мен залалдар туралы шоғырландырылған есепті (№2-ОПУ), ақша қаражатының қозғалысы туралы шоғырландырылған есепті (№3-ДДС-П) және капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есепті (№5-ИК), сондай-ақ есеп саясатының негізгі ережелері мен өзге де түсіндірме ақпараты бар түсіндірме жазбаны қамтитын «Жолаушылар тасымалы» АҚ-ның (бұдан әрі - «Компания») және оның еншілес ұйымдарының (бұдан әрі «Топ») қоса берілген шоғырландырылған жылдық қаржылық есептіліктің нысандарына аудит жүргіздік. Топ басшылығы шоғырландырылған жылдық қаржылық есептіліктің нысандарын Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2017 жылғы 28 маусымдағы №404 бұйрығына сәйкес дайындады.

Біздің пікірімізше, 2018 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші шоғырландырылған қаржылық есептіліктің нысандары барлық елеулі аспектілерде Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2017 ж. 28 маусымдағы №404 бұйрығына сәйкес дайындалған.

Пікір білдіру негізі

Біз аудитті Халықаралық аудит стандарттарына (ХАС) сәйкес жүргіздік. Бұл стандарттарға сәйкес біздің міндеттеріміз есебіміздің «Шоғырландырылған жылдық қаржылық есептілік нысандарының аудиті үшін аудитор жауапкершілігі» бөлімінде көрсетілген. Біз *Бухгалтерлерге арналған халықаралық әдеп стандарттары бойынша кеңестің Кәсіби бухгалтерлердің әдеп кодексіне сәйкес және Қазақстан Республикасында шоғырландырылған жылдық қаржылық есептілік нысандарының аудитіне қолданылатын әдеп талаптарына сәйкес Топқа қатысты тәуелсізбіз. Сонымен қатар, біз осы талаптармен және Кодекспен белгіленген өзге де әдеп міндеттемелерін орындадық. Біздің ойымызша, біз пікір білдіру үшін жеткілікті әрі тиісті аудиторлық дәлелдеме алдық.*

Маңызды жағдайлар - дайындау негізі және тарату мен пайдаланудағы шектеулер

Біз қоса берілген шоғырландырылған қаржылық есептіліктің нысандарын дайындаудың негізі көрсетілген 3-ескертудегі ақпаратқа назар аударамыз. Шоғырландырылған қаржылық есептіліктің нысандары Топтың Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2017 ж. 28 маусымдағы №404 бұйрығының талаптарын орындауы үшін дайындалған. Соған байланысты, шоғырландырылған жылдық қаржылық есептіліктің нысандары басқа мақсаттар үшін жарамсыз болуы мүмкін.

Басқа деректер

Топ 2018 ж. іші шоғырландырылған қаржылық есептілікті Халықаралық қаржы есептілігі стандарттарына сәйкес дайындады және біз осы есептілік бойынша аудиторлық қорытындымызды 2019 ж. 15 наурызда шығардық.

Басшылықтың және корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалардың шоғырландырылған жылдық қаржылық есептіліктің нысандары үшін жауапкершілігі

Топ басшылығы шоғырландырылған жылдық қаржылық есептіліктің нысандарын Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2017 ж. 28 маусымдағы №404 бұйрығына сәйкес дайындауға, сонымен қатар басшылықтың пікірінше алаяқтық немесе қателесуден болатын айтарлықтай бұрмалаушылықтары болмайтын шоғырландырылған жылдық қаржылық есептіліктің нысандарын дайындауға қажет болатын ішкі бақылау жүйесіне жауапты.

Шоғырландырылған жылдық қаржылық есептіліктің нысандарын дайындау барысында басшылық Топтың үздіксіз қызметті жалғастыру қабілетін бағалауға, қызмет үздіксіздігіне байланысты деректерді тиісті жағдайларда ашып көрсетуге және қызмет үздіксіздігі жорамалы негізінде есептілікті дайындауға жауапты, алайда басшылық Топты таратуға, оның қызметін тоқтатуға ниеттенген жағдайларды, немесе басшылықтың Топты таратуға немесе қызметін тоқтатуға баламасы болмаған жағдайларды қоспағанда.

Корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғалар Топтың шоғырландырылған жылдық қаржылық есептіліктің нысандарын дайындауын бақылауға жауапты.

Шоғырландырылған жылдық қаржылық есептілік нысандарының аудиті үшін аудитор жауапкершілігі

Біздің мақсатымыз ықылассыз әрекеттер немесе қателесу салдарынан шоғырландырылған жылдық қаржылық есептіліктің нысандарында елеулі бұрмалаушылықтардың жоқтығына орынды сенімділік алу және біздің пікірімізді қосатын аудиторлық есеп шығару болып табылады. Орынды сенімділік – сенімділіктің жоғары дәрежесі, бірақ ол ХАС сәйкес жүргізілген аудит барысында мүмкін елеулі бұрмалаушылықтардың анықталуына кепілдік бермейді. Бұрмалаушылықтар ықылассыз әрекеттердің немесе қателесудің нәтижесі болуы мүмкін және егер олардың шоғырландырылған жылдық қаржылық есептіліктің нысандары негізінде қабылданатын қолданушылардың экономикалық шешімдеріне жекеше немесе бірлесіп әсер ете алатыны негізді түрде болжанса, елеулі болып есептеледі.

ХАС сәйкес жүргізілетін аудит аясында біз кәсіби пайымдау қолданамыз және бүкіл аудит барысында кәсіби күмәншілдік сақтаймыз. Бұған қоса, біз:

- ықылассыз әрекеттер немесе қателесу салдарынан шоғырландырылған жылдық қаржылық есептілік нысандарының елеулі бұрмалану тәуекелдерін анықтаймыз және бағалаймыз; осы тәуекелдерге жауап ретінде аудиторлық рәсімдерді әзірлейміз және жүргіземіз; біздің пікірімізді білдіру үшін жеткілікті және тиісті аудиторлық дәлелдерді аламыз. Ықылассыз әрекеттер салдарынан елеулі бұрмаланудың табылмау тәуекелі қателесу салдарынан болатын елеулі бұрмаланудың табылмау тәуекелінен жоғары, себебі ықылассыз әрекеттерге сөз байласу, жалғандық, әдейі қалдырып кету, ақпаратты бұрмалап ұсыну немесе қолданыстағы ішкі бақылау жүйесін айналып өту арқылы әрекеттер жасау кіруі мүмкін;
- жағдайларға сәйкес аудиторлық рәсімдер әзірлеу мақсатында аудит үшін маңызды ішкі бақылауларды зерделейміз, бірақ Топтың ішкі бақылау жүйесінің тиімділігі жайында пікір білдіру мақсатында емес;
- қолданылатын есеп саясатының тиісті сипатын және бухгалтерлік бағалаулардың негізділігін, сондай-ақ басшылық дайындаған ақпараттың тиісті ашылуын бағалаймыз;

- басшылықтың қызмет үздіксіздігі туралы жорамалды қолдануының заңдылығы туралы тұжырым жасаймыз, ал алынған аудиторлық дәлелдемелер негізінде – Топтың үздіксіз қызмет жалғастыра алатынына елеулі күдік тудырта алатын оқиғаларға немесе жағдайларға байланысты елеулі белгісіздіктің бар немесе жоқ екендігі жайлы тұжырым жасаймыз. Егер біз елеулі белгісіздіктің бар екені туралы тұжырымға келсек, біз аудиторлық есебімізде қаржылық есептіліктегі тиісті ақпарат ашуға назар аудартуымыз керек, немесе ақпарат тиісті түрде ашылмаған болса, пікірімізді модификациялаймыз. Біздің тұжырымдарымыз аудиторлық есептің күніне дейін алынған аудиторлық дәлелдерге негізделеді. Алайда, келешек оқиғалар немесе жағдайлар Топтың үздіксіз қызметті жалғастыру қабілеттігінен айырылуына әкелуі мүмкін;
- шоғырландырылған жылдық қаржылық есептілік нысандарының жалпы ұсынылуын, оның құрылымын және мазмұнын, соның ішінде ақпараттың ашылуын, сондай-ақ оның негізі болатын операциялар мен оқиғалардың шынайы көрсетілуінің қамтамасыз етілуін бағалаймыз.

Біз корпоративтік басқару үшін жауапты тұлғаларды аудиттің жоспарланған көлемі мен мерзімдері жайлы, сонымен қатар аудит барысында анықталған елеулі мәселелер жайлы, соның ішінде ішкі бақылау жүйесінің елеулі кемшіліктері туралы хабардар етеміз.

 Азамат Абаатов
 Жоба бойынша директор
 Қоғамдық бухгалтер
 Нью-Гемпшир штаты, АҚШ
 2016 ж. 7 қарашадағы
 №08204 лицензия

 Дәулет Қуатбеков
 Орындалушы аудитор
 Қазақстан Республикасының
 Білікті аудиторы
 2002 ж. 15 ақпандағы
 №0000523
 біліктілік куәлігі

 Нұрлан Бекенов
 Бас директоры
 «Делойт» ЖШС
 Қазақстан Республикасында
 аудиторлық қызметті
 жүзеге асыруға мемлекеттік лицензия
 №0000015, түрі МФЮ-2,
 Қазақстан Республикасы
 Қаржы министрлігі
 2006 жылғы 13 қыркүйекте берген

Нұр-Сұлтан қ., Қазақстан Республикасы
 2019 ж. 27 мамыр

ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНС

2018 ж. есепті кезең

Индексі: № 1 – Б (баланс)**Кезеңділігі:** жылдық**Ұсынатындар:** қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар**Қайда ұсынылады:** бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне**Тапсыру мерзімі:** жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей**Ұйымның атауы:** «Жолаушылар тасымалы» АҚ

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

мың теңге

Активтер	Жол коды	Есепті кезеңнің аяғында	Есепті кезеңнің басында
I. Қысқа мерзімді активтер:			
Ақша қаражаты және оның баламалары	010	7,869,009	8,340,111
Сату үшін қолдағы бар қаржы активтері	011	-	-
Туынды қаржы құралдары	012	-	-
Пайда мен залал арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	013	-	-
Өтегенге дейін ұсталатын қаржы активтері	014	-	-
Өзге де қысқа мерзімді қаржы активтері	015	-	-
Қысқа мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек	016	1,844,926	2,802,647
Ағымдағы табыс салығы	017	1,028,126	447,039
Қорлар	018	2,226,690	1,801,787
Өзге де қысқа мерзімді активтер	019	5,612,200	3,127,197
Қысқа мерзімді активтердің жиыны (010 жолдан 019 жолды қоса алғанда сомасы)	100	18,580,951	16,518,781
Сатуға арналған активтер (немесе істен шыққан топтар)	101	-	-
II. Ұзақ мерзімді активтер			
Сату үшін қолдағы бар қаржы активтері	110	-	-
Туынды қаржы құралдары	111	-	-
Пайда мен залал арқылы әділ құны бойынша есепке алынатын қаржы активтері	112	-	-
Өтеуге дейін ұсталатын қаржы активтері	113	-	-
Өзге де ұзақ мерзімді қаржы активтері	114	-	-
Ұзақ мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек	115	31,595	42,321
Үлестік қатысу әдісімен есепке алынатын инвестициялар	116	-	-
Инвестициялық мүлік	117	-	-
Негізгі қаражат	118	169,200,547	177,071,312
Биологиялық активтер	119	-	-
Барлау және бағалау активтері	120	-	-
Материалдық емес активтер	121	11,954	41,433
Кейінге қалдырылған салықтық активтер	122	-	-
Өзге де ұзақ мерзімді активтер	123	9,686,153	26,468,671
Ұзақ мерзімді активтердің жиыны (110 жолдан 123 жолды қоса алғанда сомасы)	200	178,930,249	203,623,737
Баланс (100 жол + 101 жол + 200 жол)		197,511,200	220,142,518

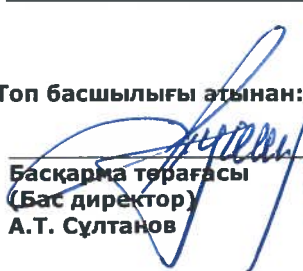
ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНС (ЖАЛҒАСЫ)

2018 ж. есепті кезең

Индексі: № 1 – Б (баланс)**Кезеңділігі:** жылдық**Ұсынатындар:** қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар**Қайда ұсынылады:** бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне**Тапсыру мерзімі:** жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей**Ұйымның атауы:** «Жолаушылар тасымалы» АҚ2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша
мың теңге

Міндеттеме және капитал	Жол коды	Есепті кезеңнің аяғында	Есепті кезеңнің басында
III. Қысқа мерзімді міндеттемелер			
Қарыздар	210	2,808,027	2,445,367
Туынды қаржы құралдары	211	-	-
Өзге де қысқа мерзімді қаржылық міндеттемелер	212	274,625	222,727
Қысқа мерзімді сауда және өзге де кредиторлық берешек	213	31,372,583	28,227,316
Қысқа мерзімді резервтер	214	120,580	141,968
Табыс салығы бойынша ағымдағы салық міндеттемелері	215		
Қызметкерлерге сыйақылар	216	2,523,123	3,344,283
Өзге де қысқа мерзімді міндеттемелер	217	2,977,930	2,444,814
Қысқа мерзімді міндеттемелердің жиыны (210 жолдан 217 жолды қоса алғанда сомасы)	300	40,076,868	36,826,475
Сатуға арналған істен шыққан топтардың міндеттемелері	301	-	-
IV. Ұзақ мерзімді міндеттемелер			
Қарыздар	310	37,371,443	39,003,529
Туынды қаржы құралдары	311	-	-
Өзге де ұзақ мерзімді міндеттемелер	312	15,898,188	12,450,348
Өзге де ұзақ мерзімді қаржылық міндеттемелер	313	-	-
Ұзақ мерзімді резервтер	314	-	-
Кейінге қалдырылған салықтық активтер	315	16,720,276	18,952,496
Ұзақ мерзімді міндеттемелер	316	1,511,429	1,403,984
Ұзақ мерзімді міндеттемелердің жиыны (310 жолдан 316 жолды қоса алғанда сомасы)	400	71,501,336	71,810,357
V. Капитал			
Жарғылық (акционерлік) капитал	410	72,744,613	72,744,613
Эмиссиялық кіріс	411	-	-
Сатып алынған меншікті үлес құралдары	412	-	-
Резервтер	413	-	-
Бөлінбеген пайда (өтелмеген залал)	414	13,188,383	38,761,073
Негізгі ұйымның меншік иелеріне тиесілі капиталдың жиыны (410 жолдан 414 жолды қоса алғанда сомасы)	420	85,932,996	111,505,686
Бақыламайтын меншік иелерінің үлесі	421	-	-
Барлығы капитал (420 жол +/- 421 жол)	500	85,932,996	111,505,686
Баланс (300 жол +301 жол+400 жол + 500 жол)		197,511,200	220,142,518

Топ басшылығы атынан:

Басқарма төрағасы
(Бас директор)
А.Т. Сұлтанов

2019 ж. 27 мамыр

АО
«Пассажирский сервис»
персонал
Экономика және қаржы
жөніндегі бас директордың
орынбасары
Ш.Х. Нұрбаева

2019 ж. 27 мамыр

«Жолаушылар тасымалы» АҚ
Бас бухгалтер – бухгалтерлік
есеп департаментінің
директоры
Ғ.К. Қасенова

2019 ж. 27 мамыр

ПАЙДА МЕН ЗАЛАЛДАР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2018 ж. есепті кезең

Индексі: № 2 – ПШЕ (баланс)

Кезеңділігі: жылдық

Ұсынатындар: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар

Қайда ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне

Тапсыру мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: «Жолаушылар тасымалы» АҚ

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

МҮН ТЕҢГЕ

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есептілік кезеңде	Алдындағы кезеңде
Кіріс	010	112,004,087	109,212,839
Сатылған тауарлар мен қызметтердің өзіндік құны	011	110,984,217	95,544,209
Жалпы пайда (010 жол – 011 жол)	012	1,019,870	13,668,630
Сату бойынша шығыстар	013	-	-
Әкімшілік шығыстар	014	22,803,647	8,113,105
Өзге шығыстар	015	-	-
Өзге кірістер	016	350,169	831,071
Операциялық пайда жиыны (залал) (+/- 012 жолдан 016 жолды қоса алғанда)	020	(21,433,608)	6,386,596
Қаржыландыру бойынша түскен кірістер	021	486,876	683,193
Қаржыландыру бойынша шығыстар	022	3,367,396	2,490,242
Үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің пайдасындағы (залалындағы) ұйымның үлесі	023	-	-
Өзге де операциялық емес кірістер	024	-	-
Өзге де операциялық емес шығыстар	025	-	-
Салық салғанға дейінгі пайда (залал) (+/- 020 жолдан 025 жолды қоса алғанда)	100	(24,314,128)	4,579,547
Табыс салығы бойынша шығыстар	101	(1,412,437)	850,284
Салық салғаннан кейін жалғасатын қызметтен түсетін пайда (залал) (100 жол - 101 жол)	200	(22,901,691)	3,729,263
Салық салғаннан кейін тоқтатылған қызметтен түсетін пайда (залал)	201	-	-
Мыналарға қатысты бір жылғы пайда: (200 жол + 201 жол):	300	(22,901,691)	3,729,263
негізгі ұйымның меншік иелері			
бақыламайтын меншік иелерінің үлесі		-	-
Өзге де жиынтық пайда (410 жолдан 420 жолды қоса алғанда сомасы):	400	(93,423)	94,253
оның ішінде:			
Негізгі қаражатты қайта бағалау	410	-	-
Сату үшін қолдағы бар қаржы активтерін қайта бағалау	411	-	-
Үлестік қатысу әдісі бойынша есепке алынатын қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге де жиынтық пайдасындағы (залалындағы) үлесі	412	-	-
Зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (залал)	413	(93,423)	94,253
Еншілес ұйымдардың мерзімі кейінге қалдырылған салығына табыс салығы ставкасын өзгерту тиімділігі	414	-	-
Ақша ағындарын хеджирлеу	415	-	-
Шетелдік ұйымдарға инвестициялар бойынша бағамдық айырма	416	-	-
Шетелдік операцияларға таза инвестицияларды хеджирлеу	417	-	-
Өзге де жиынтық пайданың өзге де құрауыштары	418	-	-
Пайда (залал) құрамында кері сыныптау кезіндегі түзету	419	-	-
Өзге де жиынтық пайда құрауыштарының салықтық тиімділігі	420	-	-
Жалпы жиынтық пайда (300 жол + 400 жол)	500	(22,995,114)	3,823,516
Мыналарға тиесілі жалпы жиынтық пайда:			
негізгі ұйымның меншік иелері		(22,995,114)	3,823,516
бақыламайтын меншік иелерінің үлесі		-	-
Акцияға арналған пайда:	600	-	-
оның ішінде:			
Акцияға арналған базалық пайда:			
жалғасатын қызметтен		-	-
тоқтатылған қызметтен		-	-
Акцияға арналған ажыратылған пайда:			
жалғасатын қызметтен		-	-
тоқтатылған қызметтен		-	-

Топ басшылығы атынан:

Басқарма төрағасы
(Бас директор)
А.Т. Сұлтанов

2019 ж. 27 мамыр

Экономика және қаржы жөніндегі
бас директордың орынбасары
Ш.Х. Нұрбаева

2019 ж. 27 мамыр

Бас бухгалтер – бухгалтерлік есеп
департаментінің директоры
Ғ.К. Қасенова

2019 ж. 27 мамыр

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (ТУРА ӘДІС)

2018 ж. есепті кезең

Индексі: № 3 – АҚҚ-Т

Кезеңділігі: жылдық

Ұсынатындар: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар

Қайда ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне

Тапсыру мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: «Жолаушылар тасымалы» АҚ

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есептілік кезеңде	мың теңге
			Алдындағы кезеңде
I. Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы (011 жолдан 016 жолды қоса алғанда сомасы)	010	101,659,997	89,404,152
оның ішінде:			
тауарлар мен қызметтерді сату	011	80,585,443	69,073,603
өзге де табыс	012	-	-
сатып алушылардан, тапсырыс берушілерден алынған аванстар	013	120,635	97,717
сақтандыру шарттары бойынша түсімдер	014	-	-
алынған сыйақылар	015	-	-
өзге де түсімдер	016	20,953,919	20,232,832
2. Ақша қаражатының кетуі, барлығы (021 жолдан 027 жолды қоса алғанда сомасы)	020	99,770,137	75,210,857
оның ішінде:			
тауарлар мен қызметтер үшін өнім берушілерге төлемдер	021	58,254,019	38,683,354
тауарлар мен қызметтерді берушілерге берілген аванстар	022	1,659,148	179,061
еңбек ақыны төлеу бойынша төлемдер	023	19,648,901	18,706,182
сыйақы төлемдері	024	400,541	494,827
сақтандыру шарттары бойынша төлемдер	025	-	-
бюджетке табыс салығы мен басқа да төлемдер	026	7,218,787	8,513,006
өзге де төлемдер	027	12,588,741	8,634,427
3. Операциялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы (010 жол - 020 жол)	030	1,889,860	14,193,295
II. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсуі, барлығы (041 жолдан 051 жолды қоса алғанда сомасы)	040	436,040	766,163
оның ішінде:			
негізгі құралдарды сату	041	97,935	185,449
материалдық емес активтерді өткізу	042	-	-
өзге де ұзақ мерзімді активтерді өткізу	043	-	-
Басқа ұйымдардың (еншілестерден басқа) үлес құралдарын және бірлескен кәсіпкерліктегі үлестік қатысуларын өткізу	044	-	-
басқа ұйымдардың борыштық құралдарын өткізу	045	-	-
еншілес ұйымдарды бақылау кезінде шеккен зияндарды өтеу	046	-	-
өзге де қаржы активтерін өткізу	047	-	-
фьючерстік және форвардтық келісімшарттар, опциондар мен своптар	048	-	-
алынған дивидендтер	049	-	-
алынған сыйақылар	050	338,105	580,714
өзге түсімдер	051		
2. Ақша қаражатының кетуі, барлығы (061 жолдан 071 жолды қоса алғанда сомасы)	060	465,783	12,739,858
оның ішінде:			
негізгі қаражатты сатып алу	061	465,783	12,730,969
материалдық емес активтерді сатып алу	062	-	8,889
басқа ұзақ мерзімді активтерді сатып алу	063	-	-
Басқа ұйымдардың (еншілестерден басқа) үлес құралдарын және бірлескен кәсіпкерліктегі үлестік қатысуларын сатып алу	064	-	-
басқа ұйымдардың үлестік құралдарын сатып алу	065	-	-
еншілес ұйымдарға бақылауды алу	066	-	-
өзге қаржы активтерін алу	067	-	-
қарыз беру	068	-	-
фьючерстік және форвардтық келісімшарттар, опциондар мен своптар	069	-	-
қауымдасқан және еншілес ұйымдарға инвестициялар	070	-	-
өзге төлемдер	071		
3. Инвестициялық қызметтен түскен ақша қаражатының таза сомасы (040 жол - 060 жол)	080	(29,743)	(11,973,695)

АҚША ҚАРАЖАТЫНЫҢ ҚОЗҒАЛЫСЫ ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (ТУРА ӘДІС) (ЖАЛҒАСЫ)

2018 ж. есепті кезең

Индексі: № 3 – АҚҚ-Т

Кезеңділігі: жылдық

Ұсынатындар: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар

Қайда ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне

Тапсыру мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: «Жолаушылар тасымалы» АҚ

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

Көрсеткіштердің атауы	Жол коды	Есептілік Кезеңде	мың теңге Алдындағы кезеңде
III. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының қозғалысы			
1. Ақша қаражатының түсімі, барлығы (091 жолдан 094 жолды қоса алғанда сомасы)	090	4,000,000	-
оның ішінде:			
акциялардың және басқа қаржы құралдарының эмиссиясы	091	-	-
қарыздар алу	092	-	-
алынған сыйақылар	093	-	-
өзге түсімдер	094	4,000,000	-
2. Ақша қаражатының кетуі, барлығы (101 жолдан 105 жолды қоса алғанда сомасы)	100	6,407,398	3,764,275
оның ішінде:			
қарыздарды өтеу	101	2,182,316	1,497,732
сыйақы төлеу	102	-	-
дивидендтерді төлеу	103	-	-
ұйымдардың акциялары бойынша меншік иелеріне төлемдер	104	-	-
өзге кетулер	105	4,225,082	2,266,543
3. Қаржы қызметінен түскен ақша қаражатының таза сомасы (090 жол – 100 жол)	110	(2,407,398)	(3,764,275)
4. Валюта айырбастау бағамының теңгеге әсері	120	76,179	127,336
5. Ақша қаражатының артуы +/- азаюы (030 жол +/- 080 жол +/- 110 жол +/- 120 жол)	130	(471,102)	(1,417,339)
6. Есепті кезеңнің басына ақша қаражаты мен олардың баламалары	140	8,340,111	9,757,450
7. Есепті кезеңнің аяғындағы ақша қаражаты мен олардың баламалары	150	7,869,009	8,340,111

Топ басшылығы атынан.

Басқарма төрағасы
(Бас директор)

А.Т. Сұлтанов

2019 ж. 27 мамыр

Экономика және қаржы
жөніндегі бас директордың
орынбасары
Ш.Х. Нұрбаева

2019 ж. 27 мамыр

Бас бухгалтер – бухгалтерлік
есеп департаментінің
директоры
Ғ.К. Қасенова

2019 ж. 27 мамыр

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП

2018 ж. есепті кезең

Индексі: № 5 – КӨ

Кезеңділігі: жылдық

Ұсынатындар: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар

Қайда ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне

Тапсыру мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: «Жолаушылар тасымалы» АҚ

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

МҮН ТЕНҒЕ

Құрауыштардың атауы	Жол коды	Негізгі ұйымның капиталы				Бөлінбеген пайда	Бақыланбайтын меншік иелерінің үлесі	Капитал жиыны
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық табыс	Сатып алынған меншікті құралдар	Резервтер			
Алдағы жылдың 1 қаңтарына арналған сальдо	010	72,744,613	-	-	-	34,937,557	-	107,682,170
Есеп саясатындағы өзгеріс	011	-	-	-	-	-	-	-
Қайта есептелген сальдо (010 жол +/- 011 жол)	100	72,744,613	-	-	-	34,937,557	-	107,682,170
Жалпы жиынтық пайда, барлығы (210 + 220 жол):	200	-	-	-	-	3,823,516	-	3,823,516
Бір жылдағы пайда (залал)	210	-	-	-	-	3,729,263	-	3,729,263
Өзге жиынтық пайда, барлығы (221 + 229 жол):	220	-	-	-	-	94,253	-	94,253
оның ішінде:								
Негізгі қаражатты (салық тиімділігін шегере отырып) қайта бағалаудан түсетін өсім	221	-	-	-	-	-	-	-
Негізгі қаражатты (салық тиімділігін шегере отырып) қайта бағалаудан амортизацияны аудару	222	-	-	-	-	-	-	-
Сауға арналған қолдағы қаржы активтерін (салық тиімділігін шегере отырып) қайта бағалау	223	-	-	-	-	-	-	-
Үлестік қатысу әдісі бойынша ескерілетін қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге де жиынтық пайдадағы (залалдағы) үлесі	224	-	-	-	-	-	-	-
Зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (залал)	225	-	-	-	-	94,253	-	94,253
Еншілес ұйымдардың мерзімі кейінге қалдырылған салығына арналған табыс салығының ставкасындағы өзгерістердің тиімділігі	226	-	-	-	-	-	-	-
Ақша ағындарын (салық тиімділігін шегере отырып) хеджирлеу	227	-	-	-	-	-	-	-
Шетел ұйымдарына инвестициялар бойынша бағамдық айырма	228	-	-	-	-	-	-	-
Шетел операцияларына таза инвестицияларды хеджирлеу	229	-	-	-	-	-	-	-
Меншік иелерімен операциялар, барлығы (310 жолмен 318 жолды қоса алғанда сомасы):	300	-	-	-	-	-	-	-
оның ішінде:								

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (ЖАЛҒАСЫ)

2018 ж. есепті кезең

Индексі: № 5 – КӨ

Кезеңділігі: жылдық

Ұсынатындар: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар

Қайда ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне

Тапсыру мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: «Жолаушылар тасымалы» АҚ

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

МҮҢ ТЕҢҒЕ

Жол коды	Негізгі ұйымның капиталы	Негізгі ұйымның капиталы				Бақыланбайтын меншік иелерінің үлесі	Капитал жиыны
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық табыс	Сатып алынған меншікті үлестік құралдар	Резервтер		
310	Құрауыштардың атауы	-	-	-	-	-	-
	Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру оның ішінде:	-	-	-	-	-	-
	Қызметкерлердің көрсететін қызметтерінің құны	-	-	-	-	-	-
	Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемалары бойынша	-	-	-	-	-	-
	акциялар шығару	-	-	-	-	-	-
	Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемасына қатысты	-	-	-	-	-	-
	салықтық пайда	-	-	-	-	-	-
311	Меншік иелерінің жарналары	-	-	-	-	-	-
312	Жеке меншік үлес құралдарын (акцияларын) шығару	-	-	-	-	-	-
313	Бизнесі бірліктегі байланысты үлес құралдарын шығару	-	-	-	-	-	-
314	Айырбасталатын құралдардың үлестік құрамы (салық тиімділігін шығара отырып)	-	-	-	-	-	-
315	Дивидендтерді төлеу	-	-	-	-	-	-
316	Меншік иелерінің пайдасына өзге де бөлулер	-	-	-	-	-	-
317	Меншік иелерімен өзге де операциялар	-	-	-	-	-	-
	Бақылауды жоғалтуға әкеп соқпайтын еншілес ұйымдарда	-	-	-	-	-	-
	қатысу үлесіне өзгерістер	-	-	-	-	-	-
400	Есепті жылдың 1 қаңтарына арналған сальдо (100 жол + 200 жол + 300 жол)	72,744,613	-	-	-	38,761,073	111,505,686
401	Есеп саясатындағы өзгеріс	-	-	-	-	(2,746)	(2,746)
500	Қайта есептелген сальдо (400 жол +/- 401 жол)	72,744,613	-	-	-	38,758,327	111,502,940
600	Жалпы жиынтық пайда, барлығы (610 + 620 жол):	-	-	-	-	(22,995,114)	(22,995,114)
610	Бір жылғы пайда (запал)	-	-	-	-	(22,901,691)	(22,901,691)
620	Өзге жиынтық пайда, барлығы (621 жолмен 629 жолды қоса алғанда сомасы):	-	-	-	-	(93,423)	(93,423)
	оның ішінде:	-	-	-	-	-	-

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (ЖАЛҒАСЫ)

2018 ж. есепті кезең

Индексі: № 5 – КӨ

Кезеңділігі: жылдық

Ұсынатындар: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар

Қайда ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне

Тапсыру мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: «Жолаушылар тасымалы» АҚ

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

Құрауыштардың атауы	Жол коды	Негізгі ұйымның капиталы				Бақыланбайтын меншік иелерінің үлесі	Мың теңге	
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық табыс	Сатып алынған меншікті үлестік құралдар	Резервтер			Бөлінбеген пайда
Негізгі қаражатты (салық тиімділігін шегере отырып) қайта бағалағандағы өсім	621	-	-	-	-	-	-	
Негізгі қаражатты (салық тиімділігін шегере отырып) қайта бағалағандағы амортизацияны аудару	622	-	-	-	-	-	-	
Сатуға арналған қолдағы қаржы активтерін (салық тиімділігін шегере отырып) қайта бағалау	623	-	-	-	-	-	-	
Үлестік қатысу әдісі бойынша ескерілетін қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен қызметтің өзге де жиынтық пайдадағы (залалдағы) үлесі	624	-	-	-	-	-	-	
Зейнетақы міндеттемелері бойынша актуарлық пайда (залал)	625	-	-	-	-	(93,423)	(93,423)	
Еңшілес компаниялардың мерзімі кейінге қалдырылған салығына арналған табыс салығының ставкасындағы өзгерістердің тиімділігі	626	-	-	-	-	-	-	
Ақша ағындарын (салық тиімділігін шегере отырып) хеджирлеу	627	-	-	-	-	-	-	
Шетел ұйымдарына инвестициялар бойынша бағамдық айырма	628	-	-	-	-	-	-	
Шетел операцияларына таза инвестицияларды хеджирлеу	629	-	-	-	-	-	-	
Меншік иелерімен операциялар, барлығы (710 + 718 жол)	700	-	-	-	-	-	-	
оның ішінде:								
Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру	710	-	-	-	-	-	-	
оның ішінде:								
Қызметкерлердің көрсететін қызметтерінің құны		-	-	-	-	-	-	
Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемалары бойынша акциялар шығару		-	-	-	-	-	-	

КАПИТАЛДАҒЫ ӨЗГЕРІСТЕР ТУРАЛЫ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЕСЕП (ЖАЛҒАСЫ)

2018 ж. есепті кезе

Индексі: № 5 – КӨ

Кезеңділігі: жылдық

Ұсынатындар: қаржы жылының нәтижелері бойынша жария мүдделі ұйымдар

Қайда ұсынылады: бағдарламалық қамтамасыз ету арқылы электрондық форматта қаржылық есептілік депозитарийіне

Тапсыру мерзімі: жыл сайын есептіден кейінгі жылдың 31 тамызынан кешіктірмей

Ұйымның атауы: «Жолаушылар тасымалы» АҚ

2018 жылғы 31 желтоқсандағы жағдай бойынша

Құрауыштардың атауы	Жол коды	Негізгі ұйымның капиталы				Бөлінбеген пайда	Бақыланбайтын меншік иелерінің үлесі	Мың теңге
		Жарғылық (акционерлік) капитал	Эмиссиялық табыс	Сатып алынған меншікті үлестік құралдар	Резервтер			
Қызметкерлерге акциялармен сыйақы беру схемасына қатысты салықтық пайда		-	-	-	-	-	-	
Меншік иелерінің жарналары	711	-	-	-	-	-	-	
Жеке меншік үлес құралдарын (акцияларын) шығару	712	-	-	-	-	-	-	
Бизнесісті біріктіруге байланысты үлес құралдарын шығару	713	-	-	-	-	-	-	
Айырбасталатын құралдардың үлестік құрамы (салық тиімділігін шығара отырып)	714	-	-	-	-	-	-	
Дивидендтерді төлеу	715	-	-	-	-	-	-	
Меншік иелерінің пайдасына өзге де бөлулер	716	-	-	-	-	-	-	
Меншік иелерімен өзге де операциялар	717	-	-	-	-	(2,574,830)	(2,574,830)	
Бақылауды жоғалтуға әкел соқпайтын еншілес ұйымдарда қатысу үлесіне өзгерістер	718	-	-	-	-	-	-	
Есепті жылдың 31 желтоқсанына арналған сальдо (500 жол + 600 жол + 700 жол)	800	72,744,613	-	-	-	13,188,383	85,932,996	

Топ басшылығы атқанды:

Басқарма төрағасы

(Бас директор)

А.Т. Сұлтанов

2019 ж. 27 мамыр

Экономика және қаржы жөніндегі

бас директордың орынбасары

Ш.Х. Нұрбаева

2019 ж. 27 мамыр

Бас бухгалтер – бухгалтерлік есеп

департаментінің директоры

Ғ.К. Қасенова

2019 ж. 27 мамыр

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА

(басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

1. ЖАЛПЫ АҚПАРАТ

«Жолаушылар тасымалы» АҚ (бұдан әрі – «Компания») 1998 жылы Қазақстан Республикасы Үкіметінің 1997 ж. 31 қаңтардағы №129 қаулысына сәйкес «Қазақстан темір жолы» Республикалық мемлекеттік кәсіпорнының құрамынан оны бөлу жолымен құрылды. Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» жабық акционерлік қоғамын қалыптастыру және қызметін ұйымдастыру мәселелері туралы» Қазақстан Республикасының 2002 ж. 27 сәуірдегі №479 қаулысымен «Жолаушылар тасымалы» еншілес мемлекеттік кәсіпорны ашық типтегі акционерлік қоғам болып қайта құрылды (мемлекеттік тіркеу 2002 ж. 21 мамырда жүргізілді).

«Ұлттық темір жол компаниясының және ұлттық тасымалдаушылардың кейбір мәселелері туралы» Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2004 ж. 25 желтоқсандағы №1389 қаулысымен «Жолаушылар тасымалы» АҚ-на Ұлттық тасымалдаушы мәртебесі берілді.

Топ ауданаралық, облысаралық және халықаралық қатынастағы жолаушыларды, почта жөнелтілімдерін, жүк және жүк бағажын теміржолмен тасымалдауды жүзеге асырады.

Компанияның өз құрамында 4 филиалы бар: «Батыс», «Солтүстік», «Оңтүстік» және «Экспресс».

Жылдық шоғырландырылған жылдық қаржы есептіліктің нысандары Компанияның және 27 Ескертуде аталған толығымен бақыланатын оның еншілес ұйымдарының (бұдан әрі бірлесіп – «Топ») қызмет нәтижелерін қамтиды.

«Жолаушылар тасымалы» АҚ-ның жалғыз акционері - «Қазақстан темір жолы» Ұлттық компаниясы» АҚ (бұдан әрі – «Акционер» немесе «ҚТЖ» ҰК» АҚ). Мемлекет атынан Негізгі компанияның акционері «Самұрық – Қазына» Ұлттық әл-ауқат қоры» АҚ болып табылады. Байланысты тараптармен операциялар туралы толық ақпарат 26 Ескертуде көрсетілген.

Қазіргі уақытта темір жол жұмысының тиімділігін арттыру, негізгі құралдарды жаңарту мен «Жолаушылар тасымалы» АҚ көрсететін қызметтердің сапасын арттыру мақсатында 2015-2019 ж. «Нұрлы жол» Мемлекеттік инфрақұрылымдық даму бағдарламасы, 2025 ж. дейінгі «ҚТЖ» ҰК» АҚ Даму стратегиясы, «ҚТЖ» ҰК» АҚ компаниялар тобының қызметінің тиімділігін арттыру бағдарламасы жүзеге асырылып келеді.

Жолаушылар тасымалын дамыту шеңберінде мына негізгі міндеттерді орындау жоспарлануда:

- жолаушылар тасымалы қызметінің тиімділігін арттыру үшін шараларды жүзеге асыру;
- сала өндірісінің негізгі құралдарын жаңарту және жаңғырту;
- қызмет көрсетудің жаңа стандарттарын енгізу;
- жедел жолаушылар қозғалысын дамыту;
- нормативтік құқықтық базаны жетілдіру.

Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2015 ж. 30 желтоқсандағы № 1141 «Жекешелендірудің 2016-2020 жж. арналған кейбір мәселелері туралы» қаулысы бойынша, Топ бәсекелік ортаға өтуге тиісті. Сонымен қатар, 2017 ж. 28 қарашасындағы Акционердің шешімі бойынша, Топ Акционердің құрамында ғана жекешелендіруге тиісті, атап айтқанда IPO шығу жоспары негізінде.

Компания кеңсесінің тіркелген мекенжайы: Нұр-Сұлтан қ., Есіл ауданы, Қонаев к-сі, 6.

2018 және 2017 жж. Топ қызметкерлерінің орташа саны сәйкесінше 12,419 және 12,522 адамды құрады.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Тарифтік саясат

Жолаушыларды облысаралық және халықаралық тасымалдауға арналған тарифтер

Компания жолаушыларды темір жол көлігімен тасымалдау бойынша қызметтерді көрсетеді. Темір жол жолаушылар тарифтері – бұл жолаушыларды, жүк және ауыр жүк тасымалдауға белгіленген төлем және алым. Осы тарифтердің базалық мөлшерлемелері 1995 ж. 1 наурыздан бастап «Жолаушыларды, жүк және жүк бағажын темір жол көлігімен тасымалдау тарифтері туралы» Қазақстан Республикасы Министрлер кабинетінің 1995 ж. 24 ақпандағы № 203 қаулысының негізінде енгізілді.

Сонымен қатар, 2016 ж. 9 сәуірдегі қабылданған № 494-V «Темір жол көлігінің мәселелері бойынша кейбір заңнамалық актілерге өзгерістер мен толықтыруларды енгізу туралы» Қазақстан Республикасының Заңына сәйкес әлеуметтік маңызы бар облысаралық қатынастар бойынша жолаушыларды тасымалдау қызметтері бағасының (тарифтерінің) шекті деңгейін өкілетті орган – Қазақстан Республикасы Инвестициялар және даму министрлігі белгілейді.

Компания жолаушыларды Talgo вагондарынан құрастырылған жылдам жолаушылар поездармен тасымалдаудың экспресс қызметінің жаңа көрінісін 2014 ж. 19 қыркүйегінен бастап жүзеге асырып келеді. Жылдам поездарда жолаушыларды тасымалдау үшін жол жүру уәкілетті органмен реттелмейді.

Тарифтер швейцария франктерімен есептеледі. Мемлекет ішіндегі қатынастар швейцария франкінің бағамына №203 қаулысына енгізілген өзгерістерге (Қазақстан Республикасы Үкіметінің 2003 ж. 17 наурыздағы №258 қаулысы) сәйкес 103.05 теңге деңгейінде белгіленген (Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің 2002 ж. 1 қазандағы ресми бағамы). Мемлекетаралық қатынастағы тариф валютасын теңгеге қайта есептеу айдың басына белгіленген Қазақстан Республикасы Ұлттық Банкінің қолданыстағы ресми бағамы бойынша ай сайын өткен айдың соңғы жұмыс күнінде жүргізіледі.

Жол жүру құжаты құнының деңгейін реттеу құралы Мемлекетаралық жолаушылар тарифінің (бұдан әрі – «МАЖТ») базалық тариф мөлшерлемелеріне қолданылатын Индекстеу коэффициенті болып табылады. Мемлекетаралық және облысаралық қатынастағы поездарда жолаушыларды тасымалдау үшін жол жүру құжатының, сондай-ақ, пошта жөнелтілімдерін, жүк және жүк бағажын темір жол көлігімен тасымалдау құнын Қазақстан Республикасы Ұлттық экономика министрлігінің Табиғи монополияларды реттеу және бәсекелестікті қорғау комитеті реттейді.

Пошта, өзге де және жүк вагондарының жол жүру тарифтері

Өзге және жүк вагондарының жол жүруі үшінші тараптық ұйымдардың жүк немесе пошталық вагондары Компанияға тиесілі жылжымалы құрамға қосылу арқылы жүзеге асады. Өзге және жүк вагондардың жол жүру тарифтері реттеуге келмейтіндігіне байланысты оны Қоғам өзі белгілейді. Жүк және өзге вагондардың жол жүру тарифтері «Жолаушылар тасымалы» АҚ Басқармасының 2016 ж. 23 желтоқсанындағы №02/32 ішкі хаттамасымен бекітілген. Бекітілген тарифтер жедел, жолаушылар және жүк жолаушылар поездарының құрамындағы вагондардың жол жүруіне қолданылады.

2. АҒЫМДАҒЫ ЭКОНОМИКАЛЫҚ ЖАҒДАЙ

Операциялық орта

Қазақстанды қосқанда, дамушы елдердің нарығы экономикалық, саяси, әлеуметтік, сот және дамыған нарықтардан тәуекелдіктерден өзгеше заңнамалық тәуекелдіктерге ұшырағыш. Қазақстанда бизнесті жүргізуді қадағалайтын заңдар және нормативтік актілер тез өзгеруге тәуелді, және еркін талқылау мүмкіншілігі бар. Қазақстанның болашақтағы даму бағыты мемлекеттің саяси жағдайының өзгеруіне экономикалық, салықтық және несиелі-қаржылық саясатына, нормативтік актілер мен қабылданған заңдарға байланысты. Қазақстан мұнай және газдың үлкен көлемін өндіріп экспорттауына байланысты, экономикасы мұнай және газдың әлемдік бағаларының өзгерістеріне едәуір ауытқуларына сезімтал.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Топ Басшылығы экономикалық жағдайда Топтың ең жақын келешектегі бизнестің дамуы үшін және қажетті деп санайтын тиянақты сүйеніші үшін, ағымдағы өзгерістерді қарап отырып, шаралар қабылдайды. Алайда, экономикалық жағдайда Топтың шоғырландырылған қаржылық жағдайын және келешектегі қызметінің нәтиже ықпалының өзгеруін қазіргі кезде анықтау қиын.

3. ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫ ЕСЕПТІЛІГІНІҢ НЫСАНДАРЫН ДАЙЫНДАУДЫҢ НЕГІЗГІ ҚАҒИДАЛАРЫ

Сәйкестік туралы мәлімдеме

Топтың жылдық шоғырландырылған қаржы есептілігінің нысандары Қазақстан Республикасы Қаржы министрінің 2017 ж. 28 маусым №404 бұйрығымен бекітілген бұқаралық ақпараттар құралында жарияланатын нысандары (бұдан әрі № 404 бұйрық) Халықаралық қаржы есебінің стандарттары негізінде дайындалған қаржылық есебін де дайындалған.

Құнын анықтау негізі

Есеп беру күніне төменде көрсетілгендей бағалау немесе әділ құнмен есепке алынатын кейбір қаржылық құралдарды қоспағанда, Топтың жылдық шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандары тарихи құн қағидасы негізінде дайындалған.

Шоғырландыру қағидалары

Аталған жылдық шоғырландырылған қаржы есептілігінің нысандары Компанияның және 27 Ескертуде көрсетілген Компания және оның еншілес кәсіпорындарының қаржылық есептілігінен тұрады. Топ компаниялары арасындағы барлық мәмілелер есептеу кезіндегі тиісті қалдықтар мен жүзеге асырылмаған кірістер мен шығыстар шоғырландыру есебі кезінде алынып тасталынады.

Үздіксіз қызмет қағидасы

Топтың шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандары үздіксіз қызмет қағидасын ұстанатын болатыны туралы болжамға сүйеніп жасалды. Бұл жақын болашақта өзінің активтерін сату мен міндеттемелерін өтеуді өзінің негізгі шаруашылық қызметі барысында жүзеге асыруын ұйғарады. 2018 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жылда Топтың таза шығыны 22,901,691 мың теңгені құрады (2017 ж.: таза табыс көлемі 3,729,263 мың теңге), ал операциялық қызметтен ақша қаражатының таза түсімі 1,889,860 мың теңгені құрады (2017 ж.: 14,193,295 мың теңге). Байланысты талаптарға негізгі құралдар үшін төленген аванстарға резервті есептегендіктен, сондай-ақ магистральдық темір жол желісінің тарифтерін уақытша төмендету коэффициентін жою бойынша шығын пайда болды. 2018 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың ағымдағы міндеттемелері ағымдағы активтерді 21,495,917 мың теңгеге асып түсті (2017 ж.: 20,307,694 мың теңге). Ағымдағы міндеттемелер негізінен, Негізгі компания алдындағы қарыздардан құралған.

Негізгі компания 2025 ж. дейінгі ұзақ мерзімді стратегиялық дамуды бекітті. Осы құжаттар саланың нысаналы моделі қызмет етуінің нормативтік және әдіснамалық базасын әзірледі, активтерді қайта құрылымдауды, негізгі қаражаттарды жаңартуды, басқару жүйесін жетілдіруді, Топтың өндірістік - экономикалық қызметінің тиімділігін арттыруды, сондай-ақ, темір жол көлігінің негізгі қаражаттарынан құрылған ауқымды инвестицияларға сұраныстың базасында темір жол машинасын жасаудың отандық саласын құруды көздейді. 2017 ж. Компания Инвестиция және даму Министрлігімен әлеуметтік маңызы бар бағыттар бойынша 20 жылға (2017-2036 жж.) ұзақ мерзімді келісім жасасты. Келісімнің шарттарына сәйкес 2018 ж. қаңтарынан бастап баға 7% - ға өсті. Сондай-ақ, Компания 2019 ж. сәуір айында тарифтердің өсуін күтуде. Сонымен қатар, Топ Басшылығы Компания акционері «ҚТЖ» ҰК» АҚ көз жетерлік болашақта Топтың қызметіне қаржылық қолдау көрсетуді жалғастыра береді деп есептейді. Бұл 26-Ескертуде көрсетілгендей байланысты тараптар алдында берешектің едәуір бөлігі барын растайды, сондай-ақ, 15-Ескертуде ұзақ мерзімді несиелер бойынша сыйақы ставкасын азайту ұсынылған.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Басшылық Топ үздіксіз қызмет қағидасы негізінде өз қызметін жалғастыра алады деп есептейді.

Функционалды валюта және ұсыну валютасы

Топтың жылдық шоғырландырылған қаржы есептілігінің нысандары Қазақстандық теңгеде (бұдан әрі - теңге) ұсынылған.

Теңге Қазақстан Республикасынан тыс жерлерде толық еркін айырбасталатын валюта болып табылмайды. Шетел валюталарындағы операциялар Қазақстандық қор биржасы («ҚҚБ») белгілеген операция жасау күнінің нарықтық бағамы бойынша есептеледі. ҚҚБ сессиясында сауда-саттық жасалмаған шетел валюталары бойынша валюта айырбастау бағамдары Reuters ақпарат агенттігінің арналарынан алынған бағамдарға сәйкес АҚШ долларына кросс-бағамдар пайдалана отырып, Қазақстан Республикасының Ұлттық банкімен есептеледі.

Шетел валютасында көрсетілген ақшалай активтері мен міндеттемелер есеп күні қолданыста болған бағам бойынша қайта есептеледі. Операциялар жасалған күннен кейінгі айырбастау бағамдарының өзгеруі нәтижесінде туындаған барлық бағамдық айырмашылықтар кіріс пен шығыстарда көрсетіледі. Шетел валютасында көрсетілген ақшалай емес активтері мен міндеттемелер әділ құны жасау күнінің нарықтық бағамы бойынша теңгемен есептелінеді. Шетел валютасында тарихи құнмен көрсетілген ақшалай емес активтері мен міндеттемелер есептелінбейді.

Төмендегі кестеде теңгенің айырбастау бағамы мына күндерге ұсынылған:

	2018 ж. 31 желтоқсан	2017 ж. 31 желтоқсан
Еуро	439.37	398.23
Швейцария франкі	390.41	340.61
АҚШ доллары	384.20	332.33
Ресей рублі	5.52	5.77

4. ЕСЕП САЯСАТЫНЫҢ НЕГІЗГІ ЕРЕЖЕЛЕРІ

Жаңа және қайта қаралған стандарттарды қабылдау

2018 ж. 1 қаңтарынан бастап бірқатар жаңа немесе өзгертілген стандарттар енгізілді:

- 9 ХҚЕС (IFRS) «Қаржы құралдары»;
- 15 ХҚЕС (IFRS) «Сатып алушылар бойынша келісім-шарт түсімі», оның әсері төменде ұсынылған.

9 ХҚЕС (IFRS) «Қаржы құралдары»

Ағымдағы жылы Топ 9 ХҚЕС (IFRS) «Қаржылық құралдар» (2014 ж. шілдеде қайта қаралған) алғаш қолданды және 2018 ж. 1 қаңтарынан немесе осы күннен кейінгі жылдық кезеңдер үшін күшіне енетін ХҚЕС-тің басқа стандарттарына өзгертулерді қолданды. 9 ХҚЕС (IFRS) өтпелі қағидалары ұйымға салыстырмалы ақпаратты қайта есептемеуге мүмкіндік береді.

Сонымен қоса, Топ 7 ХҚЕС (IFRS) «Қаржылық құралдар: ақпаратты ашып көрсетудің» сәйкес түзетулерін 2018 ж. және салыстырмалы кезең үшін ақпаратты ашып көрсету үшін қолданды.

9 ХҚЕС (IFRS) келесілер үшін жаңа талаптарды енгізді:

- Қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерді сыныптау мен бағалау;
- Қаржылық активтердің құнсыздануы;
- Жалпы хеджирлеу есебі.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Осы жаңа талаптар туралы ақпарат және олардың Топтың жылдық шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарына әсері төменде сипатталған.

Топ 9 ХҚЕС (IFRS) жоғарыда аталған өтпелі қағидаларға сәйкес қолданды.

Қаржылық активтердің сыныпталуы мен бағалануы

Алғаш қолданудың күні (Топтың өзінің қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерін 9 ХҚЕС (IFRS) сәйкес бағалауды жүргізген күні) – 2018 ж. 1 қаңтары. Топ осы стандартты алғаш қолдану күніне модификацияланған ретроспективті тәсілді таңдады. Сәйкесінше, Топ 9 ХҚЕС (IFRS) 2018 ж. 1 қаңтарына танылған қаржылық құралдар үшін қолданды, алайда 2018 ж. 1 қаңтарына танылуы тоқтатылған қаржылық құралдарға қатысты 9 ХҚЕС (IFRS) қолданған жоқ. 2017 ж. үшін салыстырмалы ақпарат қайта есептелген жоқ, ал жалпы жинақталған әсер бөлінбеген пайданың 2018 ж. 1 қаңтарына кіріс қалдығы арқылы танылды.

9 ХҚЕС (IFRS) қолданылу аясына жататын барлық танылған активтер, танылудан кейін амортизацияланған құны бойынша немесе әділ құны бойынша бағалануы тиіс. Бағалау ұйымның қаржылық активтерін басқару бойынша бизнес-моделі негізінде және қаржылық активтердің ақша ағындарының келісімшарттық сипаттамаларының негізінде жүргізіледі.

Сонымен:

- бизнес-моделі аясында ұсталатын, шартпен көзделген және тек қана негізгі сомандан және сол бойынша пайыздардан ғана тұратын ақша ағындарын алуға бағытталған борыштық құралдар, әдетте, амортизацияланған құн бойынша бағаланады.;
- бизнес-моделі аясында ұсталатын, шартпен көзделген ақша ағындарын алуға, сондай-ақ, келісім-шартта көрсетілген шарттарға сәйкес ақшалай ағындарын тек қана борыштың негізгі сомасы мен негізгі сомасы бойынша өтелмеген пайыздарды өтеуден алуға бағытталған борыштық құралдар, әдетте, басқа да жиынтық табыс арқылы әділ құны бойынша бағаланады (БЖТАӘҚБ);
- барлық басқа да борыштық және үлестік құралдар пайда мен залал арқылы әділ құны бойынша бағаланады (ПЗАӘҚБ).

Ағымдағы жылы Топ амортизацияланған құны бойынша немесе БЖТАӘҚБ арқылы танылуға сәйкес келетін қарыздық құралдарға инвестицияларды ПЗАӘҚБ арқылы таныған жоқ.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Топ Басшылығы 2018 ж. 1 қаңтарындағы жағдай бойынша Топтың қаржылық активтерін тексеріп, бағалады. Бағалауды осы күнге бар болған фактілер мен жағдайлар негізінде жүргізіп, 9 ХҚЕС (IFRS) алғаш қолданылуы Топтың қаржылық активтерінің сыныпталуы мен бағалануына қатысты келесідей әсер етте деген шешімге келді. Төмендегі кестеде қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелердің 39 ХҚЕС (IAS) сәйкес сыныпталуы мен бұрын қолданылған категорияларға сәйкес бағалануы және 9 ХҚЕС (IFRS) сәйкес жаңа сыныпталуы мен жаңа категориялар бойынша бағалануы 2018 ж. 1 қаңтарындағы жағдай бойынша көрсетілген. Өзгеруге шалдықпаған жолдар кестеге қосылмаған. Нәтижесінде аралық жиынтықтар және жалпы жиынтық төменде көрсетілген сомалар негізінде санала алмайды.

	39 ХҚЕС (IAS)		9 ХҚЕС (IFRS)		9 ХҚЕС қолданудың әсері
	Есепке алу әдісі	Сома	Есепке алу әдісі	Сома	Сома
Қаржылық актив					
Ақша қаражаты және оның баламалары	Амортизацияланған құн (Несие және дебиторлық берешек)	8,340,111	Амортизацияланған құн	8,339,045	(1,066)
Сауда және өзге де дебиторлық берешек	Амортизацияланған құн (Несие және дебиторлық берешек)	2,802,647	Амортизацияланған құн	2,800,967	(1,680)
9 ХҚЕС (IFRS) алғашқы қолданудың әсерінің жиыны					(2,746)

Қаржылық активтердің құнсыздануы

Топ қаржы активтерінің құнсыздануын анықтау кезінде 39 ХҚЕС (IAS) талап ететін шеккен шығындар моделін емес, 9 ХҚЕС (IFRS) талап ететін күтілетін несиелік шығындар моделін қолдануы керек. Қаржылық активтерді тану күнінен бастап несиелік тәуекелдің өзгерістерін көрсету үшін, күтілетін несиелік шығындардың моделі, күтілетін несиелік шығындардың әрбір есепті күнге өзгерістерін есепке алуды талап етеді. Басқа сөзбен айтқанда, несиелік залалдарды тану үшін несиелік оқиғаның орын алуы талап етілмейді.

Әсіресе, 9 ХҚЕС (IFRS) Топтан күтілетін несиелік шығындар бойынша бағалау резервті келесілер бойынша тануды талап етеді:

- амортизацияланған құны бойынша немесе БЖТАӘҚБ бойынша бағаланатын қарыздық құралдар;
- жалға беру бойынша дебиторлық берешек;
- сауда дебиторлық берешек және сатып алушылармен келісім-шарттар бойынша актив;
- 9 ХҚЕС (IFRS) бойынша құнсыздану талаптарына сәйкес келетін қаржылық кепілдік келісім-шарттары.

Әсіресе, егер де қаржылық құрал бойынша несиелік тәуекел құралдың бастапқы танылу күнінен айтарлықтай жоғарласа немесе қаржылық құрал сатып алынған немесе жасалған несиелік-құнсызданған қаржылық актив болса, 9 ХҚЕС (IFRS) Топтан осы қаржылық құралға қатысты залал бойынша резервті бүкіл мерзім үшін күтілетін несиелік шығындар көлемінде тануды талап етеді. Алайда, егер де қаржылық құрал бойынша несиелік тәуекел оның алғаш танылу күнінен салыстырғанда айтарлықтай жоғарыламаса (сатып алынған немесе жасалынған несиелік-құнсызданған қаржылық активтерді есепке алмағанда), Топ резерв бойынша залалды 12 айлық күтілетін несиелік шығын көлемінде тануы тиіс. Сонымен қоса, 9 ХҚЕС (IFRS) сауда дебиторлық берешек үшін залал бойынша резервті бүкіл мерзім үшін күтілетін несиелік шығын көлемінде таныған кезінде жеңілдетілген тәсілді қолдануға мүмкіндік береді. Бұл жеңілдік кейбір жағдайларда сатып алушылармен келісім-шарттар бойынша активтер және жалға беру бойынша дебиторлық берешектерге қатысты қолданыла алады.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Топтың қаржылық құралдарының портфелінің құрамында 9 ХҚЕС (IFRS) сәйкес күтілетін несиелік шығындар бойынша резерв есептелуі қажет қаржылық активтердің 4 түрі бар.

- сауда дебиторлық берешек;
- несиелік ұйымдардағы қаражаттар;
- басқа да дебиторлық берешек;
- жұмыскерлерге ссуда.

Топ көрсетілген әрбір қаржылық актив тобы үшін 9 ХҚЕС (IFRS) сәйкес құнсызданудың методологиясын қайта қарастырды. Құнсыздану методологиясының өзгерісінің жалпы әсері жоғарыдағы кестеде көрсетілген. Жұмыскерлерге ссуда бойынша құнсызданудың жалпы әсері айтарлықтай емес.

9 ХҚЕС (IFRS) ұйымнан несиелік тәуекелді талдауда көп факторлы және біртұтас тәсілді қолдануды талап етеді. Себебі, бұндай талдау несиелік тәуекелдің потенциалды нашарлауын салыстырмалы түрде ерте сатысында анықтауға мүмкіндік береді. Әрбір есептік күн үшін Топ қаржылық құралдардың сатыларға келесідей ретімен бөліп таратылуын жүргізеді және де күтетін несиелік шығындардың бағалануын болжамданған резерв көмегімен жүргізеді (сатып алынған және жасалынған несиелік-құнсызданған қаржылық активтерді есептемегенде). Болжамданған резерв келесілерге тең:

- келесі 12 айда күтілетін несиелік шығындардың көлеміне, яғни қаржылық құралдың бүкіл өмір сүру мерзімінің несиелік шығынының құрал бойынша міндеттеменің орындалмауы кезінде пайда болатын күтілетін несиелік шығын болып табылатын және есептік күннен кейін 12 ай ішінде пайда бола алатын резерв («бірінші саты»);
- қаржылық құралдың бүкіл өмір сүру мерзіміне қатысты несиелік шығындардың көлеміне («екінші саты» және «үшінші саты»).

Сауда дебиторлық берешек

Топ сауда дебиторлық берешекке қатысты қаржылық құралдың бүкіл мерзімінде күтілетін несиелік шығындарға негізделген жеңілдетілген тәсілді қолданады. Сонымен қатар, дефолт өтелу мерзімі өткен күндер саны негізінде анықталады.

Талап қою мерзімі бойынша өткен дебиторлық берешек, есептен шығаруға жатады.

Несиелік ұйымдардағы қаражаттар

Несиелік ұйымдардағы қаражаттар құрамына ақша қаражаттары мен оның баламалары, қысқа мерзімді және ұзақ мерзімді қаржылық инвестициялар, қолданылуы шектелген ақша қаражаттары жатады. Егер де өтеу мерзімі күнінен 90 күннен астам күн өтіп кетсе немесе несиелік ұйымның қаржылық қиыншылықтарының салдарынан міндеттемелерді орындай алмаса, несиелік ұйымдарға қаражаттар түріндегі қаржылық актив дефолт анықтамасына сәйкес келеді. Несиелік ұйымның дефолт ықтималдылығы сыртқы рейтинг негізінде есептеледі.

Берілген несиелер мен басқа да дебиторлық берешектер

Берілген несиелер мен басқа да дебиторлық берешектер бойынша дефолт ықтималдылығы сыртқы рейтингтер негізінде есептеледі. Алайда сыртқы рейтинг болмаған жағдайда ішкі рейтинг қолданылады. Егер де өтеу мерзімі күнінен 90 күннен астам күн өтіп кетсе немесе несиелік ұйымның қаржылық қиыншылықтарының салдарынан міндеттемелерді орындай алмаса, берілген несиелер мен басқа да дебиторлық берешектер бойынша дефолт бар деп есептеледі.

Топ қаржылық кепілдіктер бойынша күтілетін несиелік шығындар бойынша резервті 12 ай үшін немесе кепілдіктің бүкіл мерзімі үшін кепілдіктің несиелік тәуекелінің оның бастапқы танылуынан бастап өзгеру дәрежесіне байланысты есептейді. Несиелік тәуекелдің кепілдіктің бастапқы танылуы күнінен бастап өзгеру дәрежесін көрсету үшін, күтілетін несиелік шығындар бойынша сома әрбір есептік күн бойынша жаңартылады.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

7 ХҚЕС (IFRS) өзгертулер Топтың несиелік тәуекелге шалдыққыштығы туралы егжей-тегжейлі ақпаратты жылдық шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарында ашып көрсетуге әкеліп соқтырды (толығырақ 7 және 25 Ескертулер көріңіз).

Қаржылық міндеттемелердің сыныпталуы мен бағалануы

Қаржылық міндеттемелердің сыныпталуы және бағалануына байланысты 9 ХҚЕС (IFRS) айтарлықтай енгізген өзгерістер, ПЗАӘҚБ айқындалған қаржы міндеттемесінің әділ құнының өзгерістерін ескере отырып, несиелік тәуекел эмитентінің өзгерістеріне байланысты.

Атап айтқанда, 9 ХҚЕС (IFRS) қаржы міндеттемесінің әділ құнының өзгерістерін, осы міндеттеме бойынша несиелік тәуекелге қатысты өзгерістерін, басқа жиынтық табыс құрамындағы көрінісінде талап етеді, егер тек өзге де жиынтық табысында несиелік тәуекелге арналған міндеттеме бойынша өзгерістердің тану әсері пайда немесе шығын есебінде сәйкес келмеуін ұлғайтуы немесе құруы мүмкін. Қаржылық міндеттеменің несиелік тәуекеліне байланысты әділ құнның өзгеруі пайда немесе шығын құрамына қайта жіктелмейді, ал оның орнына қаржылық міндеттемелерді тануды тоқтату кезінде бөлінбеген пайдаға көшіріледі.

39 ХҚЕС (IAS) сәйкес, бұрын барлық қаржылық міндеттемелердің әділ құны бойынша өзгерістер сомасы ПЗАӘҚБ ретінде айқындалған, пайда немесе залал құрамында ұсынылды.

ПЗАӘҚБ санаттарында Топтың қаржылық міндеттемелері жоқ, тиісінше, бұл өзгерістер жылдық шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарына әсер еткен жоқ.

Қарыздық міндеттемелердің айырбасталуы мен танылудың тоқтатылуына әкеліп соқтырмайтын модификацияның есебі

Амортизациялық құны бойынша есепке алынатын қаржылық міндеттеменің модификациялануынан пайда болатын табыс пен шығын пайда мен залал құрамында есептеледі. Табыс пен шығын баланс құнының бастапқы ақша ағындары мен келісім шартта көрсетілген жаңа шарттар бойынша ақша ағындарының дисконтталған құнының арасындағы айырмашылық болып табылады. Дисконттау қаржылық құралдың бастапқы тиімді пайыздық мөлшерлемесін қолдану арқылы жүргізіледі.

15 ХҚЕС (IFRS) «Клиенттермен келісімшарттар бойынша түсім»

Ағымдағы жылы Топ 2018 ж. 1 қаңтарынан басталатын жылдық кезеңдер үшін күшіне енетін 15 ХҚЕС (IFRS) «Клиенттермен келісімшарттар бойынша түсім» қолданды (2016 ж. қабылданған өзгерістерге сәйкес). 15 ХҚЕС (IFRS) кірісті тану үшін 5-кезеңді тәсіл енгізді. Нақты сценарийлерге қатысты 15 ХҚЕС (IFRS) көбірек нұсқаулықтар қосылды. Жаңа талаптардың Топтың жылдық шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарына әсері, сондай-ақ олар туралы егжей-тегжейлі ақпарат төменде келтіріледі.

Топ ХҚЕС (IFRS) талаптарына көшу кезеңінде түрлендірілген ретроспективті қолдануды 2018 жылғы 1 қаңтардан бастап таңдап алды. 2017 ж. 31 желтоқсанында аяқталған жылға Топтың осы табыстарының ұдайы ағындарын талдау негізінде жеке шарттардың талаптарын және көрсетілген күнде болған деректер мен жағдайлар негізінде 2018 ж. 1 қаңтарынан жаңа стандартты қолдану, жылдық шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарына ықпал еткен жоқ. Осылайша, 2017 ж. салыстырмалы деректер қайта саналмады, ал 2018 ж. 1 қаңтарына кірген сальдо қайта қаралған жоқ.

Кеңінен белгілі «есептелген түсім» және «келешектегі кезеңдердің кірістері» терминдерін сипаттау үшін, 15 ХҚЕС (IFRS) «шарт бойынша актив» және «шарт бойынша міндеттемелерін» пайдаланады, алайда стандарт Топқа бухгалтерлік баланс туралы есепте балама сипаттауды пайдалануға тыйым салмайды. Топ алынған аванстар және болашақ кезеңдердің кірістері үшін, 15 ХҚЕС (IFRS) қолданылатын терминологияларды алды (14 Ескертпелер). Осылайша, қызмет көрсетуге арналған сатып алушылардан алынған өтеу (аванстар), сондай-ақ аяқталмаған тасымалдау бойынша болашақ кезеңдердің кірістері, «шарт бойынша міндеттемелер» ретінде көрсетіледі. Мемлекеттік субсидияларға жататын болашақ кезеңдердің кірістері, 15 ХҚЕС (IFRS) қолдану аясына жатпайды, 16 Ескертпеде ашылған.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Топ мынадай негізгі көздер арқылы кірісті таниды:

- Мемлекет ішіндегі және халықаралық қатынастар бойынша жолаушылар тасымалы;
- Жолаушыларға қызмет көрсету;
- Жол жүру құжаттарын қайтару және брондау үшін комиссия;
- Пошта және жүк тасымалдау;
- Өзге де.

Жолаушылар тасымалынан болған кірістерді есепке алу

Жолаушылар тасымалынан болған кіріс сатып алушының сапары аяқталған сайын есептік күнге танылады. Билеттерді сатудан түскен сомалар болашақ кезең табыстары құрамында танылады және де олар табыс ретінде жолаушының сапары басталған кезде танылады. Тапсырыс берушілерден әлі қызмет көрсетілмеген транспорттық қызметтер үшін алынған алдын ала төлем сомасы алдын ала төлемдер құрамында төлем алынған кезде бірден танылады. Жолаушыларды тасымалдау бойынша тапсырыс түскен сайын алдын ала төлемдер сомасы келешек кезең кірістері құрамына аударылады. Келешек кезең кірістері жолаушы сапарға шыққан сәтте табысқа жатқызылады.

Жолаушылар тасымалы қызметі негізінен бірнеше сағат/күн ішінде аяқталады. Өткен тәжірибені талдау негізінде келесі кезеңге өткен аяқталмаған тасымалдаудан болған түсімнің әсері есептік кезеңге елеулі емес.

Жолаушыларға қызмет көрсету

Жолаушыларға төсек жабдықтарын беру бойынша түсетін кіріс жолаушыларға қызмет көрсетуден түсетін кіріс болып ұсынылады және сатып алушының сапары аяқталған соң есепті күнге танылады.

Жол жүру құжаттарын қайтару және брондау үшін комиссия

Жол жүру құжаттарын брондау үшін комиссия алынады және билет кассаларында орындарды резервтеу және брондау кезінде өтінім алымдардың төлемін қабылдау кезінде кіріс ретінде танылады және автоматтандырылған тәсілмен ресімделеді.

Жолаушының жол жүруден бас тартуына байланысты жол жүру құжатының (билеттің) қайтару операциясы үшін комиссия жолаушылардан алынады және жол жүру құжатын қайтару кезінде кіріс танылады.

Пошта және жүк тасымалдау

Топ пошта және жүк тасымалдау кірісін есепті күнге пошта және жүк тасымалдау жөнелтілімдерін аяқталу дәрежесі бойынша таниды.

Қызметтерді көрсету және тауарларды сату бойынша өзге де кірістер

Металлолом және материалдарды, тауарларды сату бойынша кірістер, алынған айыппұл, жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтарға техникалық қызмет көрсету, жал бойынша кірістер өзге де кірістер болып табылады.

Қызмет көрсетуден басқа да табыстар уақыт мерзімі аралығында қызмет көрсетілген сайын танылады. Егер де Топ өз қызметтерін белгілі бір уақыт аралығында орындамаса, онда ол қызметін нақты белгілі бір уақытта орындайды да (тауарларды, материалдарды және металлоломды сату), түсім тауарлар бойынша бақылау сатып алушыға ауысқан сәтте танылады.

Топта тауарларды немесе қызметтерді клиентке беру мен клиенттен төлемді алу арысындағы уақыт бір жылдан асатын елеулі келісім-шарттар жоқ. Демек, Топ мәміле бағасын ақшаның уақыттық құнына түзетпейді.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Өзге де түзетулер мен түсініктемелерді қолдану

Топ ағымдағы жылы Халықаралық қаржылық есептілік стандарттарының Кеңесі бойынша шығарған («ХҚЕСК») 2018 ж. 1 қаңтарынан немесе осы күннен кейін басталатын жылдық кезең үшін күшіне енетін ХҚЕС біршама стандарттарына түзетулер мен түсіндірулер қолданды. Осы жылдық шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарында олардың қолдануы көрсетілген сомаларға немесе ақпаратты ашуға айтарлықтай әсер еткен жоқ.

Шығарылған, бірақ күшіне енген жаңа және қайта қаралған ХҚЕС

Шығарылған, бірақ әлі күшіне енгізілмеген ХҚЕС мынадай жаңа және қайта қаралған стандарттарын Топ осы жылдық шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарын бекітілген күнге қолданбады:

- 16 ХҚЕС (IFRS) «Жалгерлік»¹;
- 17 ХҚЕС (IFRS) «Сақтандыру шарттары»²;
- 9 ХҚЕС (IFRS) «Әлеуетті теріс өтеумен мерзімінен бұрын өтеу туралы шарттар» түзетулері¹;
- 28 ХҚЕС (IAS) «Қауымдасқан ұйымдар мен бірлескен кәсіпорындарға ұзақ мерзімді салымдар жасау»¹ түзетулері – 9 ХҚЕС (IFRS) бойынша ұзақ мерзімді салымдарға құнсыздану талаптарын қолдануға қатысты;
- Жыл сайынғы ХҚЕС жетілдірулері, 2015-2017 жж.¹;
- 19 ХҚЕС (IFRS) «Қызметкерлерге сыйақылар» түзетулері¹;
- 10 ХҚЕС (IFRS) «Шоғырландырылған қаржылық есептілік» және 28 ХҚЕС (IAS) «Қауымдасқан ұйымдарға және бірлескен кәсіпорындарға ұзақ мерзімді салымдар жасау» түзетулері³;
- 23 ХҚЕТК (IFRIC) «Пайда салығын есептеу ережелеріне қатысты белгісіздік»².

¹2019 ж. 1 қаңтардан басталатын жылдық есептік кезеңдерге қатысты, мерзімінен бұрын қолдану мүмкіндігімен қолданылады;

²2021 ж. 1 қаңтардан басталатын жылдық есептік кезеңдерге қатысты, мерзімінен бұрын қолдану мүмкіндігімен қолданылады;

³Күшіне ену күні кейінірек анықталады, мерзімінен бұрын қолдануы мүмкін болар.

Топ басшылығы болашақта түзетулерді қолдану Топтың жылдық шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарына айтарлықтай әсер ететінін күтпейді.

16 ХҚЕС (IFRS) «Жалгерлік»

16 ХҚЕС (IFRS) «Жалгерлік» жалпы қолдану әсері

Жалға берушілер мен жалға алушыларға жалдау шарттарын анықтау және олардың қаржылық есебінде есепке алу үшін 16 ХҚЕС (IFRS) кешенді моделін ұсынады.

16 ХҚЕС (IFRS) 2019 ж. 1 қаңтарынан немесе осы күннен кейін басталатын есептік кезең үшін күшіне енетін кезде жалдау бойынша ағымдағы қолдануды, 17 ХҚЕС (IAS) «Жалгерлік» қоса алғанда және тиісті түсіндіруді ауыстырады. Топ үшін 16 ХҚЕС (IFRS) бастапқы қолдану күні 2019 ж. 1 қаңтар болып табылады.

Топ осы стандарттың қолдану әсерін бағалайды және осы стандарттың бастапқы қолдану кезінде қандай тәсілді пайдалануға болатыны туралы түпкілікті шешім қабылдамады.

17 ХҚЕС (IAS) бойынша жалға берушінің есеп талаптарын 16 ХҚЕС (IFRS) жалға алушының жалгерлік есебіне қарағанда едәуір дәрежеде көшіреді.

Жаңа жалгерлік анықтамасының әсері

Жалдау келісім-шартында немесе оның құрамында жалдау шартты табылғанда, қайта бағаламау үшін Топ 16 ХҚЕС (IFRS) көшу кезінде қол жетімді практикалық өтпелі ережелерді жоспарлайды. Тиісінше, жалдау анықтамасы 2019 ж 1 қаңтарға дейін өзгертілген немесе енгізілген жалдау шарттарына ХҚЕТК 4 және 17 ХҚЕС (IAS) бойынша бұрынғыша қолданылып отырады.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Жалгерлік анықтамасының өзгерісі негізінен бақылау ұғымына жатқызылады. 16 ХҚЕС (IFRS) жалдау шарттары және клиенттің сәйкестендірілген активті пайдалануын бақылау негізіне ала тұрып қызмет көрсету арасындағы айырмашылықты жүргізеді. Бақылау елеулі болып саналады, егер клиент:

- сәйкестендірілген активті пайдалануынан іс жүзінде барлық экономикалық пайданы алуға құқығы бар болса; сондай-ақ
- осы активті пайдаланып билік етуге құқығы бар болса.

2019 ж. 1 қаңтарынан кейін немесе осы күннен кейін өзгертілген немесе жасалған барлық жалдау шарттарына (Топ жалдау шартында жалға беруші немесе жалға алушы болса да) Топ жалдау анықтамасын және 16 ХҚЕС (IFRS) тиісті баяндамасын басшылыққа ала тұрып қолданады. Топ үшін жалдау анықтамасына сәйкес келетін, басшылыққа алынған алдын ала бағалауы бойынша 16 ХҚЕС (IFRS) жаңа анықтауы айтарлықтай келісім-шарттар көлемін өзгертпейді.

Жалға алушының есебіне әсері

Операциялық жалдау

Бұрын операциялық жалдау 17 ХҚЕС (IAS) бойынша баланстан тыс ретінде сыныпталған, 16 ХҚЕС (IFRS) Топтың жалдау есеп тәртібін өзгертеді

Жалдаудың барлық түрлері үшін (төменде көрсетілгендерді қоспағанда) 16 ХҚЕС (IFRS) бастапқы қолдану кезінде Топ:

- а) ағымдағы бағалауы бойынша болашақ жалдау төлемдерін бастапқы құны шоғырландырылған бухгалтерлік баланс туралы есеп нысандарында жалдау бойынша міндеттемелерді және активтердің құқығын пайдалану нысанында таниды;
- б) шоғырландырылған пайда мен залал туралы есеп нысандарында жалдау бойынша пайыздық міндеттемелерді және активтердің амортизациясын құқығын пайдалану нысанында таниды;
- в) шоғырландырылған ақша қаражатының қозғалысы туралы есеп нысандарында төленген ақша қаражатының жалпы сомасын негізгі бөлікке (қаржылық қызметте шеңберінде ұсынылған) және пайыздарға (операциялық қызмет шеңберінде ұсынылған) бөледі.

Активтерді бағалау және жалдау міндеттемелер құқығын пайдалану нысанында жалдау бойынша ынталандыру (мысалы, ақысыз жалдау) бөлігі ретінде танылады, ал тікелей әдіс негізінде 17 ХҚЕС (IAS) сәйкес жалдау шығыстарының азаюы амортизация ретінде, олар жалдау бойынша ынталандыруды тануға әкеледі.

16 ХҚЕС (IFRS) сәйкес активтер құқығын пайдалану нысанында 36 ХҚЕС (IAS) «Активтердің құнсыздануы» сәйкес құнсыздану мәніне тексерілетін болады. Бұл жалдау келісім-шарттарының ауыртпалығы бойынша тану туралы резервінің алдыңғы талабын ауыстырады.

Топ 16 ХҚЕС (IFRS) талаптарына сәйкес қысқа мерзімді жалдауға (жалдау мерзімі 12 ай немесе одан кем) және жалдаудың арзан активтеріне қатысты жалдау бойынша шығыстарын біркелкі көрсету құқығына ие болады.

Қаржылық жалдау

Бұрын қаржылық жалдау шарттары бойынша тиесілі активтерге қатысты 16 ХҚЕС (IFRS) және 17 ХҚЕС (IAS) арасындағы негізгі айырмашылықтар, жалға алушы жалға берушіге ұсынылған кепілдік қалдық құны бойынша бағалау жасалады. 16 ХҚЕС (IFRS) Топтың төлеуге күтілетін кепілдік қалдық құны бойынша өзінің жалдау бойынша міндеттемелер сомасының бөлігін ғана қабылдағанын талап етеді, 17 ХҚЕС (IAS) талаптарына сәйкес кепілдік берілген ең жоғарғы сомасын талап етпейді. Бастапқы қолдану кезінде Топ бұрын құқығын пайдалану нысанында активтерге арналған жеке мақалалар құрамында жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар құрамына енгізілген вагондарды ұсынады. Қаржылық жалдау бойынша міндеттемелер жеке жолмен жалдау бойынша міндеттемелер деп ұсынылады.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Жалға берушінің есебіне әсері

16 ХҚЕС (IFRS) сәйкес, жалға беруші жалдауды қаржылық немесе операциялық жалдау ретінде сыныптауын жалғастыра береді және осы жалдаудың екі түрін әр түрлі етіп ескереді. Дегенмен, 16 ХҚЕС (IFRS) ашуға тиісті талапты кеңейтті және өзгертті, атап айтқанда, жалданған активтердің қалдық үлестерінің қалуына байланысты жалға беруші өзіне қатысты туындайтын қатерлерді басқарады.

Топ басшылығы, Топтың жылдық шоғырландырылған қаржылық есептілігінің нысандарына басқа да стандарттар мен түсіндірмелерді қолдану айтарлықтай әсер етеді деп күтпейді.

Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар

Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар олардың бастапқы құны немесе кез келген кейінгі жинақталған тозуды және кейінгі құнсызданудан жинақталған шығындарды шегергендегі негізгі құн бойынша бейнелеп көрсетіледі. Топ 2005 ж. 1 қаңтардағы жағдай бойынша жылжымайтын мүлік ғимараттар мен жабдықтар қайта есептелген құнын ХҚЕС мақсатында негізгі құн ретінде қолданылады. 2005 ж. 1 қаңтардағы жағдай бойынша жылжымайтын мүлік ғимараттар мен жабдықтардың әділ құны, негізінен, жинақталған тозуды шегере отырып ауыстырудың құнын бағалау жолымен анықталды. Басшылықтың бағалау нәтижелері осы күнге Топ жылжымайтын мүлік ғимараттар мен жабдықтарының экономикалық жағдайын ең жақсы түрде бейнелеп көрсетеді деп есептейді.

Кейінгі шығыстар

Жылжымайтын мүлік ғимараттар мен жабдықтардың нысандарына жұмсалатын кейінгі шығыстар келешектегі экономикалық пайда алу мүмкіндігіне қарай капиталдандырылады және мұндай шығыстар есептеледі немесе жеткілікті деңгейдегі дәлдікпен бағаланады.

Ақаулықтың бар болуынан жүйелі түрде ірі техникалық тексеру жүргізуге шыққан шығындар вагондардың теңгерімдік құнында мойындалады. Бұрынғы тексеру бойынша кез-келген қалған шығыстардың теңгерімдік құнын тану тоқтатылады. Ірі техникалық тексерулер вагондар қызметінің пайдалы мерзімі ішінде бір рет жүргізіледі. Ірі техникалық тексеру жүргізу бойынша шығындар қайта қаралған пайдалы қалған қызмет ету мерзімі ішінде бірқалыпты амортизацияланады.

Барлық өзге де кейінгі жөндеу және қызмет көрсету шығыстары сияқты өзге де шығындар туындаған сәттегі шығыстарға жатады.

Тозу

Тозу активтердің есептік пайдалы қызмет ету мерзіміне сүйеніп, тура желілі әдіс негізінде есептеледі.

Қорлар

Қорлардың негізгі бөлігі шаруашылық қызмет барысында сауда операциялары үшін емес, жылжымалы құрамды пайдалануды қамтамасыз ету үшін пайдаланылады.

Нысанды киім, арнайы киім және төсек-орын жабдықтары қорлар құрамына кіреді және қоймадан берілген сәтте шығыстарға жазылады. Сондай-ақ, қорлар құрамында түрлі техникалық сипаттамалары және пайдалы қызмет ету мерзімі бар жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтардың нысандарына орнатуға жарамды қосалқы бөлшектер есептеледі.

Қорлар өзіндік құнның ең аз мөлшері немесе сатудың таза құны бойынша бағаланады. Өзіндік құнға жеткізуге және қорларды ағымдағы жағдайға келтіруге байланысты келтірілген шығындар жатады. Сатудың таза құны аяқталуына шыққан шығынды шегеріп тастап, күнделікті қызмет барысындағы қорларды сатудың құнын және сатуға кеткен бағалау шығынын бағалауды білдіреді. Қорлар орташа өлшенген құн әдісі бойынша есептеледі.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Қаржы құралдары

Бірінші тараптың қаржылық активтерінің пайда болуы және екінші тараптың міндеттемелерінің немесе үлескерлік құралының пайда болуы туралы келісім шарттар қаржы құралдары болып табылады.

Қаржы құралдары бастапқыда әділ құны бойынша танылады. Мәміле бойынша шығындар, олар қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерді сатып алу немесе шығарумен тікелей байланысты (ПЗАӘҚБ қаржылық активтер мен қаржылық міндеттемелерді), бастапқы тану кезінде қолданылатын болса, қаржылық активтері немесе қаржылық міндеттемелерінің әділ құнынан шегеріледі немесе қосылады. Сатып алумен тікелей байланысты мәміле бойынша шығындар қаржы активтерінің немесе қаржы міндеттемелерінің әділ құны бойынша бағаланады, пайданың немесе шығынның құрамында пайда немесе шығын арқылы дереу танылады.

Қаржы активтері

Кейінгі бағалау қаржы активтері қаржы активтерінің қандай түрде сыныпталуына тәуелді.

Қаржы активтерінің сыныпталуы

Осы қаржы активтерінен алынған ақша ағымының бизнес-моделіне байланысты жоғарыда көрсетілгендей, қаржы активтер амортизацияланған құны бойынша бағаланады немесе әділ құны бойынша (пайда мен залал немесе өзге де жиынтық кіріс арқылы). Әдетте, пайыздық мөлшерлеменің тиімді әдісін пайдалана отырып ақша, сауда және басқа да дебиторлық берешек амортизацияланған құны бойынша бағаланады.

Қаржы активтерінің құнсыздануы

Топ борыштық қаржы құралдарының инвестициялары бойынша күтілетін несиелік шығындарды жабу үшін резервті таниды, олар жалдау бойынша дебиторлық берешек, сауда-дебиторлық берешек және шарт активтері бойынша, сондай-ақ қаржылық кепілдік шарттары амортизацияланған құны бойынша немесе БЖТАӘҚБ бағаланады. Қаржы құралына тиісті несиелік тәуекелдің бастапқы таныған сәтінен бері өзгерістерін көрсету үшін, күтілетін несиелік шығындардың сомасы әрбір есепті күнге жаңартылады.

Топ сауда-дебиторлық берешек, келісім-шарт бойынша активтер және жалдау бойынша дебиторлық берешектің барлық мерзімі үшін күтілетін несиелік шығындарды таниды. Осы қаржы активтері бойынша күтілетін несиелік шығындар борышкерлерге тән факторларды, жалпы экономикалық шарттарды және орынды жерде ақшаның уақытша құнын қоса алғанда, есептік күнге талаптардың ағымдағы, сондай-ақ болжамды бағытын бағалауды ескере отырып түзетілген, Топтың тарихи тәжірибесіне негізделген резервтер матрицасын пайдалана отырып бағаланады.

Топ барлық басқа да қаржы құралдарына қатысты несиелік тәуекелдің елеулі өсуінен бастапқы тану сәтінен бері күтілетін несиелік шығындарды барлық мерзіміне таниды. Алайда, егер қаржы құралы бойынша несиелік тәуекел бастапқы тану сәтінен бері айтарлықтай өспесе, Топ келесі күтілетін 12 ай ішінде несиелік шығындарға тең сомада осы қаржы құралына шығындар бойынша резервті бағалайды.

Барлық мерзімге күтілетін несиелік шығындар қаржы құралының қолданылу мерзімі ішінде күтілетін дефолттың мүмкін болатын барлық оқиғалар нәтижесінде туындайтын күтілетін несиелік шығындарды ұсынады. Бұған қарағанда 12 айда күтілетін несиелік шығындар, күтілетін несиелік шығындардың барлық мерзімінің бөлігін білдіреді, күтіп отырғандай, есепті күннен кейінгі 12 айдан кейін мүмкін болатын дефолт оқиғалары қаржы құралы үшін нәтиже болып табылады.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Несиелік тәуекелдің айтарлықтай өсуі

Топ есепті күнгі қаржы құралы бойынша дефолт тәуекелін бастапқы танылған күніндегі қаржы құралы бойынша дефолт тәуекелімен салыстырады, бағалау кезінде оның бастапқы тану сәтінен бері қаржы құралы бойынша несиелік тәуекел айтарлықтай өсті ме деп. Топ осы бағалауды жүргізу кезінде, шамадан тыс шығындарсыз немесе күшсіз қол жетімді тарихи тәжірибесін және перспективалары туралы ақпаратты қоса алғанда ақылға қонымды және негізді болып табылатын сандық және сапалы ақпаратты ескереді. Экономикалық сарапшылардың, қаржылық талдаушылардың, үкіметтік органдардың, тиісті талдамалық орталықтардың және басқа да ұқсас ұйымдардың есептілігінен алынған қарастырылып отырған болжамды ақпарат Топтың борышкерлері жұмыс істейтін салаларының келешектегі перспективаларын қамтиды, сондай-ақ әр түрлі сыртқы көздерінің нақты және болжамды экономикалық ақпараттың негізгі қызметін ескере отырып.

Атап айтқанда, бастапқы тану сәттен бері несиелік тәуекелдің айтарлықтай өсуін бағалау кезінде мынадай ақпарат ескеріледі:

- нақты немесе күтілетін айтарлықтай нашарлауы және сыртқы (бар болса) немесе ішкі қаржы құралының несиелік рейтингі;
- нақты қаржы құралы бойынша несиелік тәуекел көрсеткіштерінің сыртқы нарықта айтарлықтай нашарлауы, мысалы, несиелік спрэдтің айтарлықтай ұлғаюы, борышкер үшін несиелік дефолттық баға своп немесе ұзақтығы немесе дәрежесі, қаржы активінің әділ құны оның амортизацияланған құнынан аз болуы;
- күтіліп отырғандай, борышкердің борыштық міндеттемелерін орындау қабілетін айтарлықтай азайтуға әкелетін қаржылық немесе экономикалық жағдайлардағы қолда бар немесе болжанатын қолайсыз іскерлік өзгеруін;
- борышкердің нақты немесе күтілетін қызметінің нәтижелері айтарлықтай нашарлауы;
- сол борышкердің басқа қаржы құралдары бойынша несиелік тәуекелінің айтарлықтай ұлғаюы;
- борышкердің борыштық міндеттемелерін орындау қабілетін айтарлықтай азайтуға әкелетін борышкердің нақты немесе күтілетін экономикалық немесе технологиялық ортаның, нормативтің айтарлықтай қолайсыз өзгеруін.

Жоғарыда аталған бағалау нәтижелеріне қарамастан, Топ қаржы активі бойынша несиелік тәуекел бастапқы танылған сәттен бері айтарлықтай ұлғайды деп болжайды, егер Топта басқаша көрсететін ақылға қонымды және растайтын ақпараты болмаған кезде, шарттық төлемдері қағаздар мерзімінен 30 күннен аса.

Дегенмен, Топ қаржы құралы бойынша несиелік тәуекел бастапқы танылған сәттен бері айтарлықтай өскен жоқ деп болжайды, егер есепті күнге қаржы құралы төменделген несиелік тәуекел ретінде айқындалған болса. Қаржы құралы төменделген несиелік тәуекел ретінде анықталады, егер:

- қаржы құралында дефолт тәуекелі төмен болса,
- жақын болашақта ақша қаражатының қозғалысына қатысты борышкер үшін үлкен мүмкіндіктері бар өздерінің шарттық міндеттемелерін орындау, және
- ұзақ мерзімді перспективада экономикалық және іскерлік жағдайында қолайсыз өзгерістер болса, бірақ төлемдер бойынша қарыз алушының міндеттемелерін орындау қабілетін төмендету міндетті емес.

Топтың пікірінше, егер активте жалпы қабылданған анықтамаға сәйкес сыртқы несиелік рейтинг «инвестициялық деңгей» болса немесе сыртқы рейтинг қол жетімсіз болса қаржылық активтің несиелік тәуекелі төмен болады, активтің ішкі рейтингі «жұмыс» (рейтинг «SK_A»). Жұмысты білдіреді, егер контрагенттің қаржылық жағдайы күшті болса және мерзімі өткен сомалар болмаса.

Қаржылық кепілдіктің шарттары үшін, Топтың пікірсіз міндеттеме тарабына айналатын күн, құнсыздану мәніне қаржы құралдарын бағалау мақсатында бастапқы тану күні болып саналады. Сонымен қатар, Топ, қаржы кепілдік шарттарын бағалау кезінде бастапқы таныған сәттен бастап несиелік тәуекелі айтарлықтай өстіме деп, борышкер өзінің шарттық міндеттемелерін атқармайтыны көрсетілген тәуекелдегі өзгерістерді ескереді.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Топ несиелік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаюының орын алуын айқындау үшін пайдаланылатын критериялардың тиімділігін үнемі қадағалайды, және соманың төлеу мерзімі өтіп кеткенге дейін несиелік тәуекелдің айтарлықтай ұлғаюын критериялар анықтап алу үшін оларды ретіне қарай қайта қарастырады.

Дефолтты анықтау

Топ ішкі несиелік тәуекелді басқару мақсатында дефолт индикаторы ретінде келесі оқиғаларды қарастырады, өйткені, тарихи тәжірибе көрсеткендей, қаржылық активтер, келесі критерийдің біріне тиісті, ереже бойынша өтеуге жатпайды:

- борышкердің қаржылық міндеттемелері бұзылған жағдайда; немесе
- компания ішінде әзірлеген немесе сыртқы көздерден алынған ақпарат, борышкердің өзінің кредиторларына екіталай төлеуін көрсетеді, Топты толық көлемде қоса алғанда (Топта ұсталатын қандай да бір қамтамасыз етуді).

Жоғарыда келтірілген талдауға қарамастан, Топтың пікірінше, қаржылық актив 90 күннен өтіп кетсе дефолт болады, егер Топтың демонстрациялайтын, ақылға қонымды және шынайы ақпараты болмаса, неғұрлым қолайлы дефолт критериясына бұл неғұрлым қолайлы болып табылады.

Несиелік-құнсызданған қаржы активтері

Қаржылық актив несиелік-құнсыздану болып табылады, егер осы қаржы активі бойынша болашақтағы ақша қаражатының ағынының болжамына теріс әсер ететін бір немесе бірнеше оқиғалар болған болса. Дәлелдемелер үшін қаржылық актив несиелік-құнсыздануы төмендегі оқиғалар туралы деректердің бақылауын қамтиды:

- эмитенттің немесе қарыз алушының айтарлықтай қаржылық қиындықтары;
- міндеттемелерді орындамау (дефолт) немесе мерзімі өткен оқиға сияқты шарттың бұзылуы;
- қарыз алушының қаржылық қиындықтарына байланысты экономикалық немесе шарттық себептері бойынша қарыз алушының кредиторы(-лары) қарыз алушыға концессия берді, олай болмаған жағдайда оны кредитор(-лар) қарастырмас еді;
- ықтималға айналуда, бұл қарыз алушы банкроттық немесе басқа қаржылық қайта ұйымдастыруды бастайды; немесе
- қаржылық қиындықтарға байланысты осы қаржы активі үшін белсенді нарықтың жоғалуы.

Активтерді есептен шығару бойынша саясат

Борышкердің елеулі қаржылық қиындықтары туындағанын көрсететін ақпарат болған кезде, және шынайы қалпына келтіру перспективі болмаса Топ қаржылық активтерді есептен шығарады, мысалы, борышкер таратылу рәсімінде немесе банкроттық жағдай бойынша күшін рәсімдегенде, немесе сауда-саттық дебиторлық берешек сомасы үш жылдан астам мерзімі өткенде, осылардың қайсысы бұрын болатынына байланысты. Есептен шығарылған қаржылық активтер бұрынғыша өндіру рәсіміне сәйкес құқық қолдану қызметіне жатқызылады, қажет болған жағдайда заңды кеңесті ескере отырып. Кез-келген қалпына келтірулер пайда немесе залал құрамында көрсетіледі.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Күтілетін несиелік шығындарды тану және бағалау

Күтілетін несиелік шығындардың бағалауы дефолт ықтималдық функциясы болып табылады, дефолтты (яғни, жоғалту шегінде дефолт бар болса) және дефолт кезіндегі ұшырайтын шығындарды ескере отырып. Дефолт ықтималдылығы мен дефолт шығындарын ескере отырып бағалау, жоғарыда сипатталғандай түзетілген болжамдық ақпаратты ескере отырып тарихи деректерге негізделген. Дефолт кезіндегі ұшырауына қатысты, қаржы активтері үшін ол есепті күнге жалпы баланстық активтерінің құнын білдіреді; қаржы кепілдік шарттар үшін, есепті күнге кез келген қосымша сомаларымен бірге игерілген қарыз сомасы ұшырауды қамтиды, олар, күтіліп отырғандай, дефолттың болашақтағы күніне есептен шығарылады (қойылуы), және анықталған тарихи үрдістерді негізге ала отырып, Топ нақты борышкерлердің болашақ қажеттіліктерін қаржыландыру және басқа да тиісті болжамды ақпаратты түсіну.

Қаржы активтері үшін күтілетін несиелік шығындар барлық шарттық ақша ағындары арасындағы айырма ретінде бағаланады, олар келісім-шартқа сәйкес Топ бастапқы әсерлі пайыздық мөлшер бойынша дисконтталған. барлық ақша ағымдарын уақытылы алуын күтуде. Жалдау бойынша дебиторлық берешек үшін, күтілетін несиелік шығындарды анықтау үшін пайдаланылған ақша ағындары, 17 ХКЕС (IAS) «Жалдау» бойынша бағалау кезінде жалдау ақысының берешегін алуға пайдаланылған ақша ағындарына сәйкес .

Қаржы кепілдік шарттары бойынша Топ, құралдардың талаптарына сәйкес борышкердің тек дефолт болған жағдайында ғана төлемді төлеуге міндетті, кепілдендірілген күтілетін шығын мөлшері Топ кез келген басқа тараптардан немесе борышкерден, ұстаушыдан алуды күтіп отырған барлық шығындарды шегере отырып ұстаушыға келтірілген несиелік шығындарды өтеу үшін күтілетін төлемдердің сомасына тең.

Егер Топ алдыңғы есепті кезеңде қаржы құралы бойынша шығындардың резервін барлық мерзімге күтілетін несиелік шығындарға тең сомада бағалады, бірақ, ағымдағы есепті күнге, барлық мерзімге күтілетін несиелік шығындарға қойылатын шарттар қанағаттандырылмайды деп анықтады. Топ резервтің мөлшерін 12 айда күтілетін несиелік шығындардың сомасына тең бағалайды, ағымдағы есепті күнге оңайлатылған көзқарас қолданылған активтерді қоспағанда.

Топ пайда немесе шығын құрамында барлық қаржы құралдары бойынша баланстық құнын резерв арқылы шығынды жабуға арналған тиісті түзетулердің құнсыздануынан болған пайда немесе шығынды мойындайды, ПЗАӘҚБ ретінде ескеріп, борыштық құралдардың инвестицияларын қоспайды, және шығындарды жабуға арналған резерв басқа да жиынтық табыстың құрамында көрсетіледі, және тиісті инвестицияларды қайта бағалау резервінде жинақталады және бухгалтерлік баланс туралы есепте қаржы активтің баланстық құны азаймайды.

Қаржы міндеттемелері және капитал

Қарыздық шығарған және үлестік қаржылық құралдары сәйкес келісім-шарт мәнінен, сонымен қатар қаржылық міндеттеме мен үлестік құрал анықтамаларынан шыға отырып, қаржылық міндеттеме немесе капитал ретінде сыныпталады.

Жарғылық капитал

Қарапайым акциялар капитал ретінде жіктеледі. Ұйымдарды біріктіру жағдайларынан басқа жаңа акциялар шығаруға тікелей қатысты сыртқы шығындар капитал түсімдері сомасынан шегерілгендер ретінде көрсетілген. Алынған қаражат әділ құнының шығарылған акциялардың номиналды құнынан кез келген артуы қосымша төленген капитал ретінде мойындалады.

Қаржы міндеттемелері

ПЗАӘҚБ немесе пайыздық мөлшерлеме әдісін тиімді пайдалана отырып кейіннен барлық қаржылық міндеттемелер амортизацияланған құн бойынша бағаланады.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

ПЗАӘҚБ қаржылық міндеттемелер ескерілмейді, кредиторлық берешектер, есептелген міндеттемелер, несиелер, дивидендтерді төлеу және басқа да сияқты міндеттемелер пайыздық мөлшерлеме әдісін тиімді пайдалана отырып амортизацияланған құн бойынша бағаланады.

Қаржылық кепілдік келісім-шарттары бойынша міндеттемелер

Қаржылық кепілдік келісім-шарты – бұл шарт, сәйкесінше борыштық құралдардың талаптарына сәйкес борышкер өз міндеттемелерін мерзімінде орындамаған төлемдер бойынша, кепілгер кепіл ұстаушының пайдасына шығынды өтеу мақсатында белгілі бір төлемдер жүргізуге міндетті. Қаржылық кепілдік шарттар бойынша міндеттемелер бастапқыда олардың әділ құны бойынша бағаланады және, егер олар ПЗАӘҚБ талаптары ретінде белгіленбесе және активті беру нәтижесінде туындамаса, ең жоғарғы деңгей бойынша кейіннен бағаланады:

- шығындарға резерв мөлшерін 9 ХҚЕС (IFRS) сәйкес (жоғарыда қаржы активтері); және
- бастапқы танылған соманы шегере отырып, жинақталған амортизация саясатына сәйкес танылған кірісті тану.

Кірісті тану

Кіріс өтеу негізінде бағаланады, ол Топ клиентпен келісім-шарт негізінде құқығын алуын күтеді және үшінші тараптар атынан жиналған сомасын алып тастайды. Топ тауарлар мен қызметтерді бақылау сатып алушыға ауысқан кезде қосылған құн салығын шегере отырып кірістерді таниды.

Кірістің негізгі әрбір көзі бойынша танылған кірістің саясаты мен принциптерінің егжей-тегжейлі сипаттамасы жоғарыда көрсетілген.

Шығыстарды тану

Шығыстар шыққан сәтінде мойындалады және жылдық шоғырландырылған қаржы есептілігінің нысандарында олар қатысты кезеңде бейнелеп көрсетіледі.

Мемлекеттік субсидиялар

Мемлекеттік субсидиялардың әділ құны субсидиялар алуға сенімді болғанда және барлық тиісті талаптар сақталғанда ғана танылады. Мемлекеттік субсидиялар осы субсидиялар тасымалдаушылардың әлеуметтік маңызды қатынастары бойынша шығындарын жабатындай болғанда кезең-кезеңімен тұрақты негізде түсетін табыс ретінде табылады.

Қарыздар бойынша шығындар

Жоспар бойынша қолданысқа енгізу үшін немесе сатуға көп уақыт талап ететін активтерді сатып алу, құрылысы немесе жасалауымен байланысты қарыздар бойынша шығындар тікелей жоспарланған уақытта қолданысқа енгенге дейін активтердің құнына енеді.

Қарыздарды квалификациялық активтерді сатып алуға жұмсағанға дейінгі кезең ішінде уақытша инвестицияланған қаражаттан алынған пайда, қарызды алуға шыққан шығындарды өтеуге жұмсалады.

Қарыздар бойынша басқа да шығындар пайда болуына қарай шығындарда және пайдада көрініс табады.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

5. ЕЛЕУЛІ ЖОРАМАЛДАР МЕН БАҒАЛАУДАҒЫ БЕЛГІСІЗДІКТЕРДІҢ КӨЗІ

Қаржы есептілігін ХҚЕС сәйкес дайындау Топ басшылығының есептелген активтер мен міндеттемелер сомасына әсер ететін субъективті бағалар мен болжауларды пайдалануы және осы қаржы есептілігіне қол қойылған күнге әлеуетті активтер мен міндеттемелер туралы ақпараттарды ашуды және есептік кезең ішіндегі кірістер мен шығыстардың ескерілген сомасын көздейді. Нақты нәтижелер осы субъективті бағалардан өзгеше болуы мүмкін.

Есеп саясатын қолдану барысында пайдаланылған елеулі жорамалдар

Төменде болашаққа қатысты негізгі жорамалдар және келесі қаржы жылы ішінде активтер мен міндеттемелердің баланстық құнын елеулі түзетуге әкелетін ықтималдықтың үлкен үлесі бар есепті кезеңнің соңындағы бағалаулардағы белгісіздіктің басқа да негізгі көздері келтірілген.

Төменде Топтың есеп саясатын қолдану кезінде басшылық пайдаланған және жылдық шоғырландырылған қаржы есептілігінің нысандарына бейнеленген сомаларда елеулі әсер ететіндерден басқа болжаулар келтірілген.

Шығыстарды капиталдандыру

Топ вагондардың пайдалы қызмет ету мерзімінің ішінде бір рет қана вагондардың ақаулығына ірі техникалық тексеру жүргізеді. Ірі техникалық тексеру жүргізу бойынша шығындар осындай вагондардың құнына капиталдандырылады және көзделген қалған пайдалы қызмет ету мерзімінің ішінде тең амортизацияланады. Ірі техникалық тексеру жүргізу кезінде пайдалы қызмет ету мерзімі 5-16 жылға ұзартылады.

Қаржылық жалдау

Қаржылық жалға алу шарты бойынша Топ жолаушылар вагондарын жалға алады. Жалға алу мерзімі аяқталған соң вагондар баланстық құнымен Компанияның меншігіне өтеді. Жалға алу мерзімі 20 жыл. Топ осы жалдау қаржылық жалдау деген шешімге келді.

Несиелік тәуекелдің айтарлықтай өсуі

4 Ескертуде мазмұндағандай, күтілетін несиелік шығындардың шамасы 1-сатының активтері үшін 12 айлық күтілетін несиелік шығындарға немесе 2 немесе 3-сатылардың активтері үшін барлық мерзім ішінде күтілетін несиелік шығындарға тең резерв ретінде бағаланады. Актив 2-ші кезеңге оның несиелік тәуекелі бастапқы танылған кезге қарағанда айтарлықтай деңгейде өскен кезде ауысады. 9 ХҚЕС (IFRS) несиелік тәуекелдің айтарлықтай өсуі бойынша анықтама берілмеген. Активтің несиелік тәуекелі айтарлықтай өскендігін бағалау кезінде Топ сапалық және сандық негізделген және дәлелденген ақпаратты ескереді.

Бағалаудағы белгісіздіктердің көзі

Төменде Топтың есеп саясатын қолдану кезінде басшылық пайдаланған және жылдық шоғырландырылған қаржы есептілігінің нысандарында бейнеленген сомаларда елеулі әсер ететіндерден басқа болжаулар келтірілген.

Активтердің құнсыздануы

Топ әр есептік күнге жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтардың теңгерімдік құнын құнсыздандыру белгілерінің бар-жоғын тексереді.

Актив белгілерінің бар-жоғын анықтау көбінесе: қайта құру барысындағы, теміржол саласының күтілетін өсіміндегі өзгеріс, болжалды ақша ағымдары, келешекте қаржыландыру қолжетімділігін өзгерту, техникалық ескеру, қызметтерді көрсетуді тоқтату, ауыстыруға арналған ағымдағы шығындар мен бағалаудың болуын көрсететін шарттардың басқа да өзгерістері сияқты факторларға негізделеді.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Егер мұндай белгілер болса, активтің өтелетін құны құнсыздандырылады және активтің теңгерімдік құнымен салыстырылады. Теңгерімдік құн активтің өтелетін құнынан асып түскен жағдайда құнсыздану мойындалады. Өтелетін құн мына екі ұғымдардың едәуірі ретінде белгіленеді: сатуға арналған шығыстарды шегере отырып активтің әділ құны және қолданылу құны. Ақша қаражатының есептік келешектегі ағымдарын пайдалану құнын бағалау кезінде, басшылықтың пікірі бойынша, ақшаның уақытша құнын және тәуекелділікті ағымдағы нарықтық бағалауға тән активтерге әсер ететін салық салуға дейін дисконт мөлшерлемесін қолдана отырып, олардың ағымдағы құнына дейін дисконтталады. Өтелетін бағалау құнындағы өзгеріс келешектегі кезеңдерде құнсыздандыруға немесе оны қалпына келтіруге әкеп соқтыруы мүмкін.

2018 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Компания 36 ХҚЕС «Активтердің құнсыздануы» сәйкес барлық ұзақ мерзімді активтердің құнының төмендеуі бойынша белгілердің қатысы барына сараптау өткізді. Сараптау негізінде Топтың жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар индикаторларының құнсыздануы анықталған жоқ.

Күтілетін несиелік шығындарға резерв есептеу

Күтілетін кредиттік шығындарды бағалай отырып, Топ түрлі экономикалық факторлардың болашақ өзгерістері туралы және олардың бір-біріне әсері туралы болжамдарға негізделген перспективалар туралы ақылға қонымды және сенімді ақпаратты пайдаланады.

Дефолт есепке алған шығын дефолт кезінде туындайтын шығындарды бағалау болып табылады. Ол кредитордың кредиттік қабілеттілігін қамтамасыз ету мен интегралды жоғарылауының тиесілі шарттық ақша ағындары мен ақша ағындарының арасындағы айырмашылығына негізделген.

Дефолт ықтималдығы несиелік шығындардың өлшеу деңгейіндегі негізгі кіріс сигналы болып табылады. Дефолт ықтималдығы - бұл тарихи деректік есептерді қамтитын уақытша көкжиектегі бағалау, болжамдар мен болашақтағы күту жағдайлары.

Зейнеткерлікке шыққаннан кейін қызметкерлерге сыйақы беру

Топ зейнеткерлікке шыққаннан кейінгі белгіленген төлемдер бойынша міндеттемелердің ағымдағы құнын және осыған байланысты қызметтердің ағымдағы құнын анықтау үшін актуарлық әдістерін (13 Ескерту) қолданады. Бұл сыйақыны беруге болатын (жұмыс істеп жүргенде немесе кейіннен қайтыс болуы, қызметкерлер санының өзгеруі бойынша статистика және өзгелер) қазіргі және кеткен қызметкерлердің келешектегі мінездемесіне қатысты демографиялық болжамдарды, сондай-ақ қаржы болжамдарын (дисконттау мөлшерлемесі, келешектегі жылдық материалдық көмек, келешектегі жылдық минималды еңбекақы, темір жол билетінің келешектегі орташа бағасы) қолдануды қажет етеді.

Кейінге қалдырылған табыс салығының әсерін бағалау

Әрбір есептік күнге Топ басшылығы активтердің баланстық сомасы мен жылдық шоғырландырылған қаржы есептілігінің нысандарындағы міндеттемелерді салықтық базаға сәйкес салыстыру жолымен кейінге қалдырылған табыс салығының келешектегі әсерін анықтайды. Кейінге қалдырылған салықтық активтер мен міндеттемелер тиісті есептік күнде қолданыста болған немесе енді қолданысқа енгізілетін осы кезеңде қолданылатын салықтық мөлшерлемелерге (салықтық заңнамаларға) негізделіп есептеледі. Кейінге қалдырылған табыс салығының активтердің теңгерімдік құны әр есептік күнде бағаланады және кейінге қалдырылған салық активтердің толық немесе бөлігіне қарсы пайдалануы мүмкін жеткілікті салық пайдасының түсу болжамы болмаған жағдайда ғана сол дәрежеде азаяды. Мойындалмаған кейінге қалдырылған активтер бухгалтерлік баланс туралы шоғырландырылған есептікті құрастыру әр күніне қайта қарастырылады да келешектегі салық салу пайдасы кейінге қалдырылған активті қалпына келтіріп беретін мүмкіншілігі бар болған жағдайда ғана мойындалады.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Қосымша құн салығын өтеу (бұдан әрі – «ҚҚС»)

Әрбір есептік күндегі жағдай бойынша Топ Қазақстан Республикасынан тыс жерде қызметтерді ұсынғандықтан туындаған ҚҚС өтелмейтін сомасына қатысты резервті бағалауды жүргізеді (7-Ескерту). Топ сатып алушыларға ҚҚС қоя алмайды және сәйкесінше ҚҚС бойынша міндеттемелердің келешектегі сомасына қарама-қарсы есепке алу немесе салық органдарынан оларды алу арқылы ғана осы сомаларды сата алады. Топ өз салық бөлімінен алынған ҚҚС бойынша күтілетін міндеттемелер туралы ақпаратты, салық органдарымен хат алмасуды, сондай-ақ оны өтеуге қатысты бастапқы деректерді қарастырады. ҚҚС өтеудің нақты сомасы операциялық нәтижелерге елеулі әсер беруі мүмкін, сонымен қатар Топтың баға сомасына әсер беруі мүмкін.

Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтардың пайдалы қызмет ету мерзімі

Топ жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтардың пайдалы қызмет мерзімін әрбір есепті кезеңде қарастырады. Активті пайдалы пайдалану мерзімін бағалау экономикалық пайдалану, жөндеу және қызмет көрсету жөніндегі бағдарламалар, технологиялық жақсарту және өзге де іскерлік жағдайлар сияқты факторларға тәуелді болады. Басшылықтың жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтардың пайдалы қызмет ету мерзімін бағалауын, осы жылдық шоғырландырылған қаржы есептілігінің нысандарында тиісті ақпараттардан көре алады.

Топ қолданатын пайдалы қызмет етудің бағалау мерзімдері төменде көрсетілген (жылдарда):

Ғимараттар мен құрылыстар	20-45
Көліктер, жабдықтар	10-20
Темір жол көлігі	15-40
Өзге көліктер	5-25
Өзгелер	3-40

Қазақстан салық салу жүйесіне байланысты шартты міндеттемелер

Қазақстандық түрлі заңнамалық актілер мен нормалар әрқашан анық жазыла бермейді және олардың түсіндірілуі де Қазақстан Республикасы Қаржы министрлігі мен жергілікті салық инспекторларының ой-пікірлеріне тәуелді болады. Республикалық, аймақтық және жергілікті салық органдары арасында ой-пікірлердің алшақтығы бар жағдайлар да аз емес. Қазақстандық заңдар, үкімдер мен стандарттардың бұзылғаны жөнінде анықталған жағдайларға қолданылатын айыппұлдар мен өсімпұлдарды есептеу тәртібі өте қатаң. Санкциялар бойынша даулы сома (валюталық реттеуді бұзғаны үшін), сондай-ақ әдетте есептелген салыққа дейінгі соманың 50% мөлшеріндегі айыппұл да тәркіленеді. Өтемпұлдың мөлшерлемесі 13,75% құрайды. Нәтижесінде айыппұлдар мен өтемпұлдар кез келген дұрыс есептелмеген салықтық сомадан бірнеше есе асып кететін сомаларға алып келуі мүмкін.

Топ барлық қолданылатын салықты төледі немесе есептеді деп пайымдайды. Даулы жағдайларда Топ салық міндеттемелерін басшылықтың нақтыланған бағалауларының негізінде қайта есептеп шығарды. Топ саясаты бойынша шығыстардың болу мүмкіндігі мен олардың нақтыланған сомасы бар болған жағдайда ғана резервтерді есептік кезеңде қалыптастырады.

Қазақстандық салық салу жүйесіне тән екі ұштылықтан, салықтың әлеуетті сомасы, айыппұл санкциялары және өтемпұлдар осы уақыт аралығы және 2018 ж. 31 желтоқсанына есептелген шығыстарға жатқызылған сомадан артып кетуі мүмкін. Орын алуы мүмкін түрлі ұсынылмаған талап-арыздардың сомасын немесе қолайсыз нәтижелердің сомасын анықтап болжау мүмкін емес.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Нарықтық пайыздық мөлшерлемеден төмен пайыздық мөлшерлеменен алынған несиелер

Топ ұқсас несиелер үшін нарықтық пайыздық мөлшерлемеден төмен пайыздық мөлшерлеменен Акционерден/Соңғы акционерден несиелерді де, сондай-ақ пайызсыз қаржылық көмек те алады. Бұл несиелер мен қаржылық көмек бастапқыда қарыз қаражатын тартумен байланысты шығындар қоса есептелген ақша қаражатының әділ құнымен есептеледі. Топ капитал құрамында осы несиелердің әділ құнын ұқсас мерзімдік ұзақ мерзімді әділ құнын (амортизацияланатын құнын) көрсететін құнмен есепке алып, мемлекеттік қазынашылық міндеттемелердің мөлшерлемелерін қолданып есептейді және несиені әділ құнына дейін түзетуді таниды (кейінге қалдырылған сәйкес салықты шегергенде). Ұқсас мерзімдер болмаған жағдайда, Топ көбірек сәйкес келетін нарықтық мөлшерлемені Топ алған несие мерзіміне экстраполяциялайды. Топ қысқа мерзімді несиелер мен пайызсыз қаржылық көмек үшін қаржылық көмек пен осы несиелердің мерзімдеріне сәйкес нарықтық мөлшерлемені қолданады. Бастапқы танудан кейін несиелер мен қаржылық көмек амортизациялық құнмен пайдалы пайыз мөлшерлемесі әдісі қолданылып есепке алынады.

6. АҚША ҚАРАЖАТЫ ЖӘНЕ ОНЫҢ БАЛАМАЛАРЫ (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 010 ЖОЛ КОДЫ)

	2018 ж. 31 желтоқсан	2017 ж. 31 желтоқсан
Қысқа мерзімді банктегі салымдар, теңгеде	5,905,338	4,581,000
Банктегі ағымдағы шоттардағы ақша қаражаты, еуро	1,318,840	2,948,578
Жолдағы ақша қаражаттары	364,584	338,977
Банктегі ағымдағы шоттардағы ақша қаражаты, теңгеде	289,025	351,658
Банктегі ағымдағы шоттардағы ақша қаражаты, ресей рублінде	1,159	35,882
Банктегі ағымдағы шоттардағы ақша қаражаты, АҚШ долларында	-	84,016
	7,878,946	8,340,111
Шегеріммен: ақша қаражаты және оның баламаларының құнсыздануына резерв	(9,937)	-
	7,869,009	8,340,111

Банктердегі шоттардағы ақша қаражатына жылына 0.5%-дан 7.5%-ға дейін (2017 ж.: 0.5%-8.0%) көбейетін пайыздық мөлшерлемелерге негізделген сыйақы қосылады.

2018 ж. 31 желтоқсанына ағымдағы шоттардағы ақша негізінен «Халық банкі» АҚ орналастырылған.

2018 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Халық банкі» АҚ 7.5% пайыздық мөлшерлеменен 5,478,000 мың теңге және 7.0% пайыздық мөлшерлеменен 427,338 мың қысқа мерзімді салым ретінде 5,905,338 мың теңге 5 күнге салынды (2017 ж.: «Халық банкі» АҚ-на 4,581,000 мың теңге, 5 күн, 7.5%).

Ақша қаражаты және оның баламаларының несиелік және валюталық тәуекелге ұшырау туралы ақпарат 25 Ескертуде ұсынылған.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

7. ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ДЕБИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕКТЕР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 016 ЖОЛ КОДЫ)

	2018 ж. 31 желтоқсан	2017 ж. 31 желтоқсан
Өзге ұйымдардың сауда дебиторлық берешегі	547,356	988,592
Өзара байланысты тараптардың сауда дебиторлық берешегі (26 ескерту)	138,167	1,231,144
Қызметкерлердің берешегі	58,516	54,714
Жалдау бойынша берешек	40,090	59,905
Субсидия	20,633	268,104
Өзге де дебиторлық берешектер	<u>1,385,107</u>	<u>479,717</u>
	2,189,869	3,082,176
Шегеріммен: күмәнді берешек бойынша резерв	<u>(344,943)</u>	<u>(279,529)</u>
	<u>1,844,926</u>	<u>2,802,647</u>

Топтың клиенттерге көрсетілген қызметтері бойынша берешекті өтеу күні, орташа мерзімде 60 күнді құрайды. Топ өтелмеген сауда және өзге де дебиторлық берешек бойынша пайыздар есептемейді.

2018 және 2017 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша сауда және өзге де дебиторлық берешек келесі валюталарда болды:

	2018 ж. 31 желтоқсан	2017 ж. 31 желтоқсан
Теңге	1,582,616	2,124,759
Швейцария франктері	232,099	662,982
Евро	<u>30,211</u>	<u>14,906</u>
	<u>1,844,926</u>	<u>2,802,647</u>

Топтың матрица резервтері негізінде сауда дебиторлық берешектің тәуекелдері бойынша сипаттамасы келесі кестеде келтірілген:

2018 ж. 31 желтоқсан	Мерзімі					Жиыны
	өтпеген	< 30 күн	31 – 60 күн	61 – 90 күн	91 – 120 күн	
Кредиттік шығындардың күтілетін пайызы	0.43%	2.83%	5.20%	9.27%	17.53%	
Жалпы баланстық құн	607,585	12,451	53,329	8,255	3,903	685,523
Барлық мерзімде күтілетін кредиттік шығын	<u>(2,100)</u>	<u>(353)</u>	<u>(2,773)</u>	<u>(766)</u>	<u>(1,762)</u>	<u>(7,754)</u>

Сауда және өзге де дебиторлық берешектің несиелік және валюталық тәуекелге ұшырау туралы ақпарат 25 Ескертуде ұсынылған.

8. ҚОРЛАР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 018 ЖОЛ КОДЫ)

	2018 ж. 31 желтоқсан	2017 ж. 31 желтоқсан
Қосалқы бөлшектер	1,066,404	765,112
Шикізат пен материалдар	355,670	358,757
Отын	245,218	119,846
Бланкілер, қағаз бұйымдары	106,460	117,061
Нысанды киім және арнайы киім	100,474	96,983
Басқалар	<u>385,008</u>	<u>378,817</u>
	2,259,234	1,836,576
Шегеру: өтімсіз қорлар бойынша резервтер	<u>(32,544)</u>	<u>(34,789)</u>
	<u>2,226,690</u>	<u>1,801,787</u>

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

9. ӨЗГЕ ДЕ ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 019 ЖОЛ КОДЫ)

	2018 ж. 31 желтоқсан	2017 ж. 31 желтоқсан
Өтелетін ҚҚС	3,527,386	2,341,814
Берілген қысқа мерзімді аванстар	1,659,148	179,061
Табыс салығын қоспағанда, салық бойынша алдын ала төлем	471,016	547,543
Келешектегі кезеңдердің шығыстары	21,408	127,434
Басқалар	13,373	13,364
	5,692,331	3,209,216
Шегеріммен: өзге де ағымдағы активтер бойынша күмәнді берешек бойынша резерв	(80,131)	(82,019)
	5,612,200	3,127,197

2018 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша қайтарылуға тиісті ҚҚС сомасы 3,527,386 мың теңгені құрады. ҚҚС асып кетуі келесілер бойынша қалыптасты:

- 2017 ж. кезеңге 1,414,648 мың теңге сомасы;
- 2018 ж. кезеңге 2,112,738 мың теңге сомасы.

Топ басшылығы берілген активті қысқа мерзімді активтер ретінде топтастырып қор жасаған жоқ, себебі қайтарылуға тиісті ҚҚС сомасы қайтарылады деп есептейді.

Қазіргі уақытта 1,414,648 мың теңге сомада ҚҚС асып кетуі бойынша қайтару жұмыстары жүргізілуде. Топ 2018 ж. салық кезеңі өткеннен кейін 2,112,738 мың теңге сомасын ҚҚС қайтару туралы өтініші бойынша өтініш береді.

Басқа да қысқа мерзімді активтер теңгеде көрсетілген.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

**2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)**

**10. ЖЫЛЖЫМАЙТЫН МҮЛІК, ҒИМАРАТТАР МЕН ЖАБДЫҚТАР (БУХГАЛТЕРЛІК
БАЛАНСТЫҢ 118 ЖОЛ КОДЫ)**

	Ғимараттар мен құрылыстар	Машиналар, жабдықтар	Темір жол көлігі	Басқалар	Жиыны
2018 ж. 1 қаңтарына есептік құн	6,845,057	4,324,572	164,743,344	1,158,339	177,071,312
Түсімдер	-	167,765	-	26,875	194,640
Шығу	(13,444)	(186,171)	(4,277,805)	(78,457)	(4,555,877)
Тозу бойынша шығыстар	(211,882)	(596,297)	(7,380,060)	(127,570)	(8,315,809)
Шығу бойынша тозу	13,444	185,127	4,272,526	78,434	4,549,531
Аударымдар мен қайта жіктеу	(28,151)	266,796	166,212	117,999	522,856
Құнсыздану	(26,392)	-	(239,248)	(466)	(266,106)
2018 ж. 31 желтоқсанына есептік құн	6,578,632	4,161,792	157,284,969	1,175,154	169,200,547
Құны бойынша	8,472,594	9,221,323	216,930,168	2,317,962	236,942,047
Жиналған тозу мен құнсыздану	(1,893,962)	(5,059,531)	(59,645,199)	(1,142,808)	(67,741,500)
2018 ж. 31 желтоқсанына есептік құн	6,578,632	4,161,792	157,284,969	1,175,154	169,200,547
	Ғимараттар мен құрылыстар	Машиналар, жабдықтар	Темір жол көлігі	Басқалар	Жиыны
2017 ж. 1 қаңтарына есептік құн	2,896,687	2,458,183	153,851,969	860,956	160,067,795
Түсімдер	55,141	163,334	-	158,592	377,067
Шығу	(28,070)	(131,918)	(418,150)	(62,773)	(640,911)
Тозу бойынша шығыстар	(182,806)	(530,628)	(6,967,863)	(111,390)	(7,792,687)
Шығу бойынша тозу	17,090	106,897	418,078	57,017	599,082
Аударымдар мен қайта жіктеу	4,087,015	2,258,704	17,859,310	255,937	24,460,966
2017 ж. 31 желтоқсанына есептік құн	6,845,057	4,324,572	164,743,344	1,158,339	177,071,312
Құны бойынша	8,516,044	8,973,120	221,041,761	2,248,061	240,778,986
Жиналған тозу мен құнсыздану	(1,670,987)	(4,648,548)	(56,298,417)	(1,089,722)	(63,707,674)
2017 ж. 31 желтоқсанына есептік құн	6,845,057	4,324,572	164,743,344	1,158,339	177,071,312

2018 және 2017 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың баланстық құны 1,759,954 мың теңгені және 1,923,865 мың теңгені құрайтын жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар, сәйкесінше, Негізгі компанияның қарыз бойынша кепілді қамтамасыз ету болды.

2018 және 2017 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың толығымен амортизацияланған жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтарының құны, сәйкесінше, 6,491,133 мың теңгені және 8,169,658 мың теңгені құрады.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

11. ӨЗГЕ ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ АКТИВТЕР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 123 ЖОЛ КОДЫ)

	2018 ж. 31 желтоқсан	2017 ж. 31 желтоқсан
Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар үшін байланысты тараптарға төленген аванстар (26 Ескерту)	23,804,646	23,804,646
Өтелетін ҚҚС	17,669,045	18,929,131
Аяқталмаған құрылыс	698,827	968,854
Басқалар	642,366	355,242
	42,814,884	44,057,873
Шегеріммен:		
өтелетін ҚҚС бойынша құнсыздануға арналған резерв	(17,669,045)	(17,551,081)
жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар үшін төленген аванстарға резерв	(15,410,082)	-
аяқталмаған құрылыс бойынша құнсыздану	(49,604)	(38,121)
	9,686,153	26,468,671

2018 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топ қосымша құн салығына 350,000 мың теңге сомасы көлемінде қосымша қор жасады, себебі басшылықтың пайымдауына Қазақстан Республикасының салық заңының нормаларына сәйкес өтелуі беймәлім сомаларынан және де мердігерлер мен жабдықтаушылардың қарама-қарсы салықтық тексеріс кезінде қайтаруға ұсынылған тауарлар, жұмыс және қызметінің сомасын растамау тәуекелділігіне байланысты құралған. Жалпы айналымдағы халықаралық жолаушылар айналымының үлесі тең анықталатын соманың ҚҚС бойынша көтерілуі Қазақстан Республикасының салық Заңнамасына сәйкес қайтаруға жатады.

"Жолаушылар тасымалы" АҚ-на "Жүк тасымалы" АҚ-ның қосылуы арқылы қайта ұйымдастыруына байланысты, ҚҚС резервінің есебінен 232,036 мың теңге сомасында ұзақ мерзімді ҚҚС есептен шығарылды, ал ҚҚС бойынша резервтің қалған бөлігі, 32,033 мың теңге сомасында қалпына келтірілді.

"Тұлпар-Тальго" ЖШС 89 вагондарды жеткізу мерзімін елеулі түрде бұзғанына байланысты, Компания байланысты тараптарға жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар үшін төленген аванстарға 15,410,082 мың теңге сомасына резерв құрды.

12. САУДА ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ КРЕДИТОРЛЫҚ БЕРЕШЕКТЕР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 213 ЖОЛ КОДЫ)

	2018 ж. 31 желтоқсан	2017 ж. 31 желтоқсан
Байланысты тараптар алдындағы қызметтер бойынша кредиторлық берешек (26 Ескерту)	23,114,248	21,025,306
Өзге ұйымдардың алдындағы сауда кредиторлық берешек	7,236,255	6,407,169
Өзге де кредиторлық берешектер	1,022,080	794,841
	31,372,583	28,227,316

«ҚТЖ» ҰК» АҚ Топ қызметтерінің айтарлықтай маңызды жеткізушісіне жататын компания тобының сауда кредиторлық берешегі 2018 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша 23,052,574 мың теңгені (сауда кредиторлық берешегінен 76%) (2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша: 20,772,226 мың теңге (сауда кредиторлық берешегінен 76%) құрайды.

Байланысты тараптар алдындағы кредиторлық берешектің негізгі бөлігі Негізгі компанияның магистраль темір жол желісін пайдалану қызметінен тұрады.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Сауда және өзге кредиторлық берешек келесідей валюталармен көрсетілді:

	2018 ж. 31 желтоқсан	2017 ж. 31 желтоқсан
Теңге	29,041,119	25,455,336
Еуро	2,310,050	2,751,760
Швейцария франкі	20,698	13,437
АҚШ доллары	-	1,245
Өзге валютада	716	5,538
	<u>31,372,583</u>	<u>28,227,316</u>

Сауда және өзге де кредиторлық берешектің өтімділік және валюталық тәуекелге ұшырау туралы ақпарат 25 Ескертуде ұсынылған

13. ҚЫЗМЕТКЕРЛЕРГЕ СЫЙАҚЫ (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 216 ЖОЛ КОДЫ)

	2018 ж. 31 желтоқсан	2017 ж. 31 желтоқсан
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резервтер	1,229,566	1,282,396
Еңбекақы бойынша ағымдағы берешек	1,191,789	1,000,169
Қызметкерлерге төленетін сыйақылар бойынша міндеттемелердің қысқа мерзімді бөлігі (17 Ескерту)	101,768	108,885
Басшылық персонал қызметкерлеріне сыйақы резерві	-	952,833
	<u>2,523,123</u>	<u>3,344,310</u>

14. ӨЗГЕ ДЕ ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 217 ЖОЛ КОДЫ)

	2018 ж. 31 желтоқсан	2017 ж. 31 желтоқсан
Шарт бойынша міндеттемелер	2,274,782	-
Салықтар және аударымдар	703,148	670,667
Келешектегі кезеңдердің кірістері	-	1,676,430
Алынған аванстар	-	97,717
	<u>2,977,930</u>	<u>2,444,814</u>

2018 ж. 1 қаңтардағы жағдай бойынша жолаушыларды тасымалдаумен байланысты міндеттемелер және қызметтерді көрсетуден алынған аванстар, тиісінше, 1,676,430 мың теңге және 97,717 мың теңге сомаға сатып алушылармен шарттар бойынша міндеттемелер құрамына көшірілді. 2017 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша бұл мақалалар болашақ кезеңдердің табыстары және алынған аванстар ретінде көрсетілген, тиісінше.

Танылған кезеңдегі енгізілген кіріс, шарттар бойынша міндеттемелер (болашақ кезеңдердің табыстары) сомасынан 1,676,430 мың теңге құрады.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

**2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)**

15. ҚАРЫЗДАР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 210 ЖӘНЕ 310 ЖОЛ КОДЫ)

Компанияның атауы	Пайыздық мөлшер	Өтеу күні	2018 ж. 31 желтоқсаны	2017 ж. 31 желтоқсаны
«ҚТЖ» ҰК» АҚ	0.01%- 0.075%- 0.75%	2036- 2046 жж. 2035 ж. наурыз	37,240,775	38,630,272
«Қазақстан Даму Банкі» АҚ Ұзақ мерзімді несиелердің жиыны	1.75%		<u>2,938,695</u>	<u>2,818,624</u>
Негізгі қарыздың ағымдағы бөлігі			<u>(2,611,578)</u>	<u>(2,182,316)</u>
Есептелген сыйақы			<u>(196,449)</u>	<u>(263,051)</u>
Ұзақ мерзімді несиелердің қысқа мерзімді бөлігінің жиыны			<u>(2,808,027)</u>	<u>(2,445,367)</u>
			<u>37,371,443</u>	<u>39,003,529</u>

2018 және 2017 жж. алынған қарыздар бойынша қозғалыстар келесідей түрде көрсетілген:

	2018 ж. 31 желтоқсан	2017 ж. 31 желтоқсан
1 қаңтарға қалдығы	41,448,896	40,746,003
Қарыздар бойынша сый ақы және дисконттың тозуы	3,121,744	2,344,072
Әділ құнына дейін несиелерді түзеу	(1,453,053)	-
Төленген пайыздар	(400,541)	(494,827)
Қарызды өтеу	(2,182,316)	(1,497,732)
Басқалары	(355,260)	(63,556)
31 желтоқсанға қалдығы	<u>40,179,470</u>	<u>41,448,896</u>

Несиелер келесідей өтеуге жатады:

	2018 ж. 31 желтоқсан	2017 ж. 31 желтоқсан
Жыл ішінде	2,808,027	2,445,367
1 жылдан 2 жылға дейін	2,148,854	2,024,318
2 жылдан 3 жылға дейін	2,002,891	1,879,571
3 жылдан 4 жылға дейін	1,866,875	1,745,243
4 жылдан 5 жылға дейін	1,740,125	1,620,480
5 жылдан жоғары	29,612,698	31,733,917
	<u>40,179,470</u>	<u>41,448,896</u>

2018 ж. 10 мамырдағы №02/16 «ҚТЖ» ҰК» АҚ басқарма хаттамасының негізінде 2018 ж. 9 шілдесінде «ҚТЖ» ҰК» АҚ және Компания арасында алты несиелік шарттар бойынша сыйақы мөлшерін 0.075% және 0.75% - дан 0.01% дейін төмендету туралы қосымша келісім жасалды. Нәтижесінде, Компания капиталдағы өзгерістер жөніндегі шоғырландырылған есепте «ҚТЖ» ҰК» АҚ алынған несиелердің 1,453,053 мың теңге жалпы сомасын кейінге қалдырылған салық әсері 290,611 мың теңге сомасына шегеріп теңгерімдік құнының түзетуін таныды.

«Қазақстан даму банкі» АҚ және Акционердің арасында жасалған кепілдік шартқа сәйкес Акционер Топтың «Қазақстан даму банкі» АҚ-нан алынған несиелері бойынша кепілгер болады. Осы кепілдік шарт белгілі бір қаржы коэффициенттерін (ковенанттардың) сақтауды көздейді, Акционердің аудиттелген жылдық шоғырландырылған қаржылық есептілік негізінде EBITDA сияқты борышымен пайыздарды жабу коэффициенті (негізделген EBITDA). 2018 ж.31 желтоқсандағы жағдай бойынша «Қазақстан даму банкі» АҚ алдындағы міндеттемелерді орындамауын болдырмау мақсатында Акционер қаржылық көрсеткіштерді қолданбау туралы есепті күнге дейін келісім-хат алды.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

**2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)**

Несие бойынша берешектің өтімділік тәуекелге ұшырау туралы ақпарат 25 Ескертуде ұсынылған.

16. ӨЗГЕ ДЕ ҚЫСҚА МЕРЗІМДІ ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР ЖӘНЕ ӨЗГЕ ДЕ ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ ҚАРЖЫЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 212 ЖӘНЕ 312 ЖОЛ КОДЫ)

	2018 ж. 31 желтоқсан	2017 ж. 31 желтоқсан
Қаржылық жалгерлік бойынша міндеттемелер	11,315,595	12,673,075
Қаржы кепілдігі бойынша міндеттемелер	4,857,218	-
	16,172,813	12,673,075

Қаржылық жалгерлік бойынша міндеттемелер келесідей:

	Жал ақысының ең төменгі төлемдері		Жал ақысының ең төменгі төлемдердің келтірілген құны	
	2018 ж. 31 желтоқсан	2017 ж. 31 желтоқсан	2018 ж. 31 желтоқсан	2017 ж. 31 желтоқсан
Бір жыл ішінде	268,714	226,332	262,955	222,727
Бір жылдан бес жылға дейін	2,414,748	1,757,780	2,176,175	1,624,377
Бес жылдан жоғары	11,320,333	13,622,813	8,876,465	10,825,971
	14,003,795	15,606,925	11,315,595	12,673,075
Алу : болашақ қаржылық шығындар	(2,688,200)	(2,933,850)	-	-
Жал ақысының ең төменгі төлемдердің келтірілген құны	11,315,595	12,673,075	11,315,595	12,673,075

	2018 ж. 31 желтоқсан	2017 ж. 31 желтоқсан
Көрсетілген:		
- қысқа мерзімді қаржылық жалдау	262,955	222,727
- ұзақ мерзімді қаржылық жалдау	11,052,640	12,450,348
	11,315,595	12,673,075

2018 ж. ішінде Компания қаржылық шығындардың құрамындағы 245,652 мың теңге сомасындағы қаржылық жалдау бойынша есептелген сыйақы көрініс тапты.

Қаржылық жалдау келісім шарты бойынша міндеттемелері жалға берушінің жалға алу мерзімі кезіндегі жалданған активтердің өзінің меншігі ретінде сақталуы қамтамасыз етілген.

Қаржы кепілдігі бойынша міндеттемелер:

	2018 ж. 31 желтоқсан	2017 ж. 31 желтоқсан
Қаржы кепілдік шарты:		
Ұзақ мерзімді бөлігі	4,845,548	-
Қысқа мерзімді бөлігі	11,670	-
	4,857,218	-

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

2018 жылы Топ байланысты тараптар «Қазтеміртранс» АҚ және «ҚТЖ-Жүк тасымалы» АҚ-мен бірлесіп, Акционер шығарған еурооблигациялар бойынша есептелген пайыздарды және негізгі борышты дер кезінде өтеу бойынша кепілгер болып шықты. Кепілдіктің мерзімдері мен түрлері бойынша егжей-тегжейлі ақпарат төменде көрсетілген:

Эмитент	Кепілдік мақсаты	Кепілдіктің берілген күні	Кепілдік мерзімі	Кепілдік сомасы
«ҚТЖ» ҰК» АҚ	Қосымша Трасттық келісімге және «ҚТЖ» ҰК» АҚ арасындағы агенттік келісімдік төлемге сай «Қазтеміртранс» АҚ, «ҚТЖ-Жүк тасымалдау» АҚ, «Жолаушылар тасымалы» АҚ, «Вагонсервис» АҚ және «Қала маңы тасымалы» АҚ бірге және бөлек негізгі қарыз және Еурооблигациялар бойынша есептелген пайыздарды уақытылы өтеу бойынша шартсыз және қайтарылмас кепілдік береді.	2018ж. 19 қазан	2019ж. 20 маусым	100,000,000 швейцария франкі
«ҚТЖ» ҰК» АҚ	Қосымша Трасттық келісімге және «ҚТЖ» ҰК» АҚ арасындағы агенттік келісімдік төлемге сай «Қазтеміртранс» АҚ, «ҚТЖ-Жүк тасымалдау» АҚ, «Жолаушылар тасымалы» АҚ, «Вагонсервис» АҚ және «Қала маңы тасымалы» АҚ бірге және бөлек негізгі қарыз және Еурооблигациялар бойынша есептелген пайыздарды уақытылы өтеу бойынша шартсыз және қайтарылмас кепілдік береді.	2018ж. 19 қазан	2022 ж. 20 маусым	185,000,000 швейцария франкі
«ҚТЖ» ҰК» АҚ	Қосымша Трасттық келісімге және «ҚТЖ» ҰК» АҚ арасындағы агенттік келісімдік төлемге сай «Қазтеміртранс» АҚ, «ҚТЖ-Жүк тасымалдау» АҚ, «Жолаушылар тасымалы» АҚ, «Вагонсервис» АҚ және «Қала маңы тасымалы» АҚ бірге және бөлек негізгі қарыз және Еурооблигациялар бойынша есептелген пайыздарды уақытылы өтеу бойынша шартсыз және қайтарылмас кепілдік береді.	2018ж. 19 қазан	2042 ж. 10 шілде	1,100,000,000 АҚШ доллары
«ҚТЖ» ҰК» АҚ	Қосымша Трасттық келісімге және «ҚТЖ» ҰК» АҚ арасындағы агенттік келісімдік төлемге сай «Қазтеміртранс» АҚ, «ҚТЖ-Жүк тасымалдау» АҚ, «Жолаушылар тасымалы» АҚ, «Вагонсервис» АҚ және «Қала маңы тасымалы» АҚ бірге және бөлек негізгі қарыз және Еурооблигациялар бойынша есептелген пайыздарды уақытылы өтеу бойынша шартсыз және қайтарылмас кепілдік береді.	2018ж. 19 қазан	2027 ж. 17 қараша	780,000,000 АҚШ доллары
«ҚТЖ» ҰК» АҚ	Трасттық келісімге, агенттік келісімдік төлемге, «ҚТЖ» ҰК» АҚ-мен «Қазтеміртранс» АҚ, «ҚТЖ-Жүк тасымалдау» АҚ, «Жолаушылар тасымалы» АҚ, «Вагонсервис» АҚ және «Қала маңы тасымалы» АҚ арасындағы шартта жазылғанға сәйкес «Жолаушылар тасымалы» АҚ басқа кепілдермен бірге ортақ «ҚТЖ» ҰК» АҚ-ның міндеттемелері бойынша жауап беретін болады («Қазтеміртранс» АҚ, «ҚТЖ-Жүк тасымалдау» АҚ, «Вагонсервис» АҚ, «Қала маңы тасымалы» АҚ), бірақ кез-келген жағдайда «ҚТЖ» ҰК» АҚ жауап беретін көлемде.	2018ж. 5 желтоқсан	2023 ж. 5 желтоқсан	170,000,000 швейцария франкі

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Топ капиталдағы өзгерістер жөніндегі шоғырландырылған есепте қаржы кепілдігі шарттарының 4,671,590 мың теңге жалпы сомасын кейінге қалдырылған салық әсері 934,318 мың теңге сомасына шегеріп бастапқы құнын таныды. Топ тиісінше, 2018 ж. ішінде бағамдық айырма бойынша жалпы сомасы 68,631 мың теңге және қаржылық дисконт амортизациясы бойынша кірістер мен шығыстар 254,259 мың теңге таныды.

Кепілдіктің теңгерімдік құны ең үлкені бойынша белгіленеді:

- 9 ХҚЕС (IFRS) сәйкес есептелген резервтің сомасын шығынға; және
- осы күнге дейін шоғырланбалы сыйлықақы амортизациясын шегергендегі алынған сыйлықақы (Топтың саясатына сәйкес шарттың өтеу мерзімі басталғанға дейін сызықтық негізде амортизация есептеледі).

Есепті кезеңнің соңында Топ басшылары Акционердің қаржылық жағдайын, сондай-ақ, Акционер жұмыс істейтін экономикалық саласын және кепілдігімен қамтамасыз етілген берешектердің мәртебесін бағалап қорытындыға келді, қаржы кепілдігі шарттарының бастапқы тану сәттен бері несиелік тәуекел едәуір ұлғайған жоқ. Тиісінше, Топтың жасалған қаржылық кепілдік шарттары бойынша резерв шығындары 12 айлықта күтілетін несиелік шығындарға тең сомада бағаланады.

2018 және 2017 жж. 31 желтоқсан жағдайы бойынша қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелер мынадай валюталарда көрсетілген:

	2018 ж. 31 желтоқсан	2017 ж. 31 желтоқсан
АҚШ доллары	4,523,935	-
Швейцария франкі	333,283	-
	4,857,218	-

Қаржылық кепілдіктер бойынша міндеттемелер валюталық тәуекелге және өтімділік тәуекелге ұшырау туралы ақпарат 25 Ескертуде ұсынылған.

17. ӨЗГЕ ДЕ ҰЗАҚ МЕРЗІМДІ МІНДЕТТЕМЕЛЕР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 316 ЖОЛ КОДЫ ЖӘНЕ ПАЙДА МЕН ЗАЛАЛДАР ТУРАЛЫ ЕСЕБІНІҢ 413 ЖОЛ КОДЫ)

Еңбекақыдан міндетті аударымдар

Топ Қазақстан Республикасының заңнамасына сәйкес әлеуметтік салық төлейді. Еңбекақы төлеу бойынша әлеуметтік салық және өзге де шығыстар енгізілген түріне қарай шығыстарға жатады. 2018 және 2017 жж. ішінде Топтың әлеуметтік салық және әлеуметтік аударымдар бойынша шығыстары, сәйкесінше 2,311,234 мың теңгені және 2,249,393 мың теңгені құрады (20 және 21 Ескертулер).

Сондай-ақ, Топ өз жұмыскерлерінің жалақысынан 10% ұстап қалады және олар таңдаған зейнетақы жинақ қорына жарна ретінде аударыды.

Сыйақы төлеу жоспары

Еңбек қызметі аяқталған соң жұмыскерлерге сыйақы Топ пен оның еңбек ұжымы арасында жасалған 2018-2020 жж. арналған Ұжымдық шарттарға сәйкес негізгі төлемдермен жеңілдіктерді көрсетеді:

- Зейнеткерлікке шыққан кездегі бір реттік сыйақы;
- Зейнеткерлерге жылдық материалдық көмек;
- Ақысыз темір жол билеттерін беру;
- Жерлеу рәсімдерінің қызметтерін төлеуге материалдық көмек беру;
- Тіс салдыруға қызметтерін төлеуге материалдық көмек беру.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Зейнетақы төлемдерін алуға құқығы бар қызметкерлердің қызмет беру шамасына қарай төлем мөлшерімен белгіленген зейнетақы жоспары бойынша төлемдер шығынға жатады.

Топтың еңбек қызметі аяқталған соң жұмыскерлерге төленген сыйақы бойынша міндеттемелерінің қозғалысы төменде көрсетіледі:

	<u>2018 ж.</u>	<u>2017 ж.</u>
Жыл басындағы міндеттемелердің жалпы сомасы	1,512,869	1,622,799
Қызметтердің ағымдағы құны	54,026	69,779
Бұрынғы қызметтердің құны	(69,449)	-
Сыйақы құны	129,907	155,788
Өзге жиынтық кіріс құрамында танылған актуарлық қайта бағалау	93,423	(94,253)
Жыл ішінде төленген төлемдер	(116,601)	(146,996)
Жыл іші пайда мен шығынның құрамында танылған актуарлық пайда	9,022	(94,248)
	<u>1,613,197</u>	<u>1,512,869</u>
Жыл соңындағы міндеттемелердің жалпы сомасы	(101,768)	(108,885)
Шегеру: өтеу мерзімі бір жылдың ішінде келетін міндеттемелер	<u>1,511,429</u>	<u>1,403,984</u>
Өтеу мерзімі бір жылдан кейін келетін міндеттемелер		

Топ міндеттемелерінің есебі өлім деңгейі бойынша жарияланған статистикалық деректердің, сондай-ақ Топтың қызметкерлер мен зейнеткерлердің саны, жасы, жынысы мен еңбек өтілі бойынша нақты деректері және қызметкерлер санының өзгеруі жөніндегі статистиканың негізінде дайындалды. Қаржы жағдайы туралы шоғырландырылған бухгалтерлік балансты жасау күніндегі өзге де негізгі болжамдар төменде берілген:

	<u>2018 ж.</u>	<u>2017 ж.</u>
Дисконт мөлшері	8.28%	9.0%
	3.44%	4.0%
Материалдық көмектің келешектегі күтілетін жылдық өсімі	(орташа)	(орташа)
	4.91%	4.3%
Жалақының келешекте күтілетін минималды жылдық өсімі	(орташа)	(орташа)
	6.33%	6.6%
Темір жол билеттерінің келешекте күтілетін жылдық өсімі	(орташа)	(орташа)
	4.91%	4.3%
Зейнетақы аударымдарының күтілетін жылдық өсімі	(орташа)	(орташа)

Төлем мөлшері белгіленген зейнетақы жоспары қаржыланбайтын болып табылады.

Актuariй жүргізген сезімталдықты талдау көрсеткендей, қызметкерлерге сыйақы төлеу бойынша міндеттемелердің максималды өсуі 10.6% құрайды, бұл инфляцияның 1% -ға өсуі жағдайында орын алады.

Жоғарыда көрсетілген сезімталдық талдау белгіленген мөлшердегі жоспарлы зейнеткерлік төлем міндеттемелерінің өзгеруін нақты көрсетпейді, себебі бір-бірінен бөлек өзгерістер мүмкін емес (кейбір жорамалдар бір-бірімен байланысты).

Бұдан бөлек сезімталдық талдау зейнеткерлік жоспар бойынша міндеттемелердің келтірілген құны орнатылған төлем мөлшерін есепті кезеңге болжамды шартты бірлікті әдісімен есептелген. Дәл осы әдіс шоғырланған бухгалтерлік баланста көрсетілген зейнеткерлік жоспар бойынша орнатылған төлем мөлшерін есептеу кезінде қолданылған.

Алдыңғы жылдарда сезімталдық талдауда қолданылған әдістермен жорамалдарында айырмашылығы жоқ.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

**2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)**

**18. ЖАРҒЫЛЫҚ (АКЦИОНЕРЛІК) КАПИТАЛ (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАНСТЫҢ 410 ЖОЛ
КОДЫ)**

	Шығаруға рұқсат берілген акциялардың саны	Шығарылды	Жарғылық капитал, мың теңгемен
2017 ж. 31 желтоқсан	70,133,127	69,743,617	72,744,613
2018 ж. 31 желтоқсан	70,133,127	69,743,617	72,744,613

19. КІРІС (ПАЙДА МЕН ШЫҒЫНДАР ТУРАЛЫ ЕСЕБІНІҢ 010 ЖОЛ КОДЫ)

	2018 ж.	2017 ж.
Жолаушыларды тасымалдаудан кіріс:		
Мемлекет ішіндегі қатынастар бойынша жолаушылар тасымалы	62,826,279	58,787,389
Халықаралық қатынастар бойынша жолаушылар тасымалы	16,840,721	19,518,965
Жолаушыларға қызмет көрсету	3,733,579	3,255,834
Жол жүру құжаттарын қайтару және брондау үшін комиссия	1,852,825	936,392
Пошта және жүк тасымалдау	1,023,120	997,046
	86,276,524	83,495,626
Өзге де қызмет көрсетуден және тауарларды өткізуден түскен кірістер:		
Өзге де жалға беру және вагондарды жалға беруден түскен кірістер	1,707,746	1,972,295
Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтарға техникалық қызмет көрсету	1,112,174	949,168
Өзге де	2,157,026	2,335,971
	4,976,946	5,257,434
Мемлекеттік субсидиялар	20,750,617	20,459,779
	112,004,087	109,212,839

Кірістерді тану мерзімдері келесі түрде көрсетілген:

	2018 ж.
Кезең ішінде	86,379,859
Белгілі бір уақытта	3,165,865
	89,545,724

2015-2017 жж. әлеуметтік маңызы бар бағыттарда жолаушыларды тасымалдауды жүзеге асыратын тасымалдаушының шығындарын субсидиялау ережесіне сәйкес Топ әлеуметті маңызы бар бағыттардағы жолаушылардың шығындарын өтеу ретінде субсидия алды.

Қазақстан Республикасының Инвестициялар және даму министрінің «Әлеуметтік маңызы бар қатынастар бойынша жолаушылар тасымалын жүзеге асырумен байланысты тасымалдаушының шығыстарын ұзақ мерзімді субсидиялау» ережесіне сәйкес әлеуметтік маңызды қатынастар бойынша тасымалдаушының шығындарын өтейтін субсидияларды алуына 2016 ж. 22 тамыздағы бұйрығына сәйкес 2017 ж. 1 қаңтарынан өзгерістер енгізілді. Топ әлеуметті маңызы бар бағыттардағы жолаушылардың шығындарын (темір жол жүйесіне жүру шығыны, локомотивті тартқышты қолдану шығыны, вагондарды жалға алу шығыны, вагондарды қамту және вагондарды сатып алуға арналған қарыздардың пайыздарының шығындары әне вокзал шаруашылығының шығындары) өтеу ретінде субсидия алады

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

20. САТЫЛҒАН ТАУАРЛАР МЕН ҚЫЗМЕТТЕРДІҢ ӨЗІНДІК ҚҰНЫ (ПАЙДА МЕН ЗАЛАЛДАР ТУРАЛЫ ЕСЕБІНІҢ 011 ЖОЛ КОДЫ)

	2018 ж.	2017 ж.
Қызметкерлерге кететін шығындар	23,320,935	22,067,063
Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтарға техникалық қызмет көрсету және жөндеу	23,149,622	20,683,090
Локомотивтерді тарту	15,236,092	14,829,903
Магистралдік желілермен өту	14,323,295	5,642,641
Тозу және амортизация	8,289,682	7,781,310
Материалдар мен қорлар	5,719,369	5,581,744
Кәсіби қызметтер	5,406,963	5,103,212
Операциялық жал	4,842,010	2,715,799
Отын, жанар-жағар май	3,308,410	2,760,522
Жолаушыларды тасымалдау бойынша шетелдік темір жолдар қызметі	3,041,191	3,176,099
Жолаушылар вагондарын жабдықтау	2,668,123	2,615,073
Вагондарды жалға алу төлемі	327,600	1,247,756
Өзгелер	1,350,925	1,339,997
	110,984,217	95,544,209

Материалдарға жұмсалатын шығыстарға, негізінен, жолаушылар вагондарын жабдықтауға қолданылатын материалдарға жұмсалатын шығыстар кіреді.

2018 және 2017 жж. 31 желтоқсанда аяқталған жылдарда Топтың байланысты тараптары сәйкесінше 42,105,158 мың теңге және 28,763,702 мың теңге сомасына қызмет көрсетті (28 Ескерту).

31 желтоқсанда аяқталған жылдарға қызметкерлерге кететін шығындарда мыналар қамтылды:

	2018 ж.	2017 ж.
Қызметкерлерге кететін шығындар	21,163,168	19,956,480
Әлеуметтік салық пен әлеуметтік сақтандыру	2,076,742	2,015,132
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резервті қалпына келтіру	(29,737)	(21,780)
Жұмыскерлердің сыйақысы бойынша шығындар/(үнемдеу)	110,762	117,231
	23,320,935	22,067,063

21. ӘКІМШІЛІК ШЫҒЫСТАР (ПАЙДА МЕН ЗАЛАЛДАР ТУРАЛЫ ЕСЕБІНІҢ 014 ЖОЛ КОДЫ)

	2018 ж.	2017 ж.
Күмәнді борыштар бойынша резервтер	15,530,398	111,288
Қызметкерлерге кететін шығындар	2,651,728	2,679,577
Кеңес, аудиторлық және заң қызметтері	1,580,059	102,217
Банк қызметтері бойынша шығыстар	501,762	375,019
Комиссиялық сыйақылар	470,949	404,657
Өтелетін ҚҚС бойынша құнсыздануға арналған резервті құру бойынша шығыстар (11 Ескерту)	317,967	2,566,694
Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтардың құнсыздануына байланысты шығыстар	277,589	-
Әлеуметтік шаралар	237,683	174,334
Операциялық жал бойынша шығыстар	194,984	191,359
Иссапар шығыстары	98,462	108,606
Қызметтер	93,654	95,483
Тозу мен амортизация	37,777	41,891
Есепке алынбайтын ҚҚС	35,927	27,511
Ақша қаражаты және оның баламалары бойынша резерв	8,871	-
Сот шағымдары бойынша резервтер	(21,388)	141,968
Басқалар	787,225	1,092,501
	22,803,647	8,113,105

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

**2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)
(басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)**

31 желтоқсанда аяқталған жылдарда қызметкерлерге кететін шығындар мыналарды қамтыды:

	2018 ж.	2017 ж.
Қызметкерлерге кететін шығындар	2,427,585	2,394,530
Әлеуметтік салық пен әлеуметтік сақтандыру	234,492	234,261
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резервті (қалпына келтіру)/есептеу	(23,093)	36,698
Жұмыскерлердің сыйақысы бойынша шығындар	12,744	14,088
	2,651,728	2,679,577

22. ҚАРЖЫЛЫҚ ШЫҒЫСТАР(ПАЙДА МЕН ЗАЛАЛДАР ТУРАЛЫ ЕСЕБІНІҢ 22 ЖОЛ КОДЫ)

31 желтоқсанда аяқталған жылда қаржылық шығыстар мыналарды қамтыды::

	2018 ж.	2017 ж.
Қарыздардың дисконт соммасының тозуы бойынша шығындар	2,722,855	1,849,146
Қарыздар бойынша сыйақы	398,889	494,926
Өзге қаржылық шығындар	245,652	146,170
	3,367,396	2,490,242

23. КЕЙІНГЕ ҚАЛДЫРЫЛҒАН САЛЫҚ МІНДЕТТЕМЕЛЕРІ ЖӘНЕ ТАБЫС САЛЫҒЫ БОЙЫНША ШЫҒЫНДАР (БУХГАЛТЕРЛІК БАЛАСТЫҢ 315 ЖОЛ КОДЫ ЖӘНЕ ПАЙДА МЕН ЗАЛАЛДАР ТУРАЛЫ ЕСЕБІНІҢ 101 ЖОЛ КОДЫ)

Қазақстанда құрылған Компаниялар Қазақстан Республикасының заңнамаларына сәйкес салық салынатын табыс салығын төлейді. 2018 және 2017 жж. пайдаға салынатын салық мөлшерлемесі 20% құрады.

31 желтоқсанда аяқталған жылдарда табыс салығы бойынша шығыстарға мыналар кіреді:

	2018 ж.	2017 ж.
Ағымдағы табыс салығы бойынша шығыстар	176,075	57,846
Мерзімі кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша (үнемдеу)/шығыстар	(1,588,512)	792,438
	(1,412,437)	850,284

31 желтоқсанда аяқталған жылдарға табыс салығы бойынша шығыстары бар ресми түрде белгіленген мөлшерлеме бойынша бухгалтерлік пайдадан салық салғанға дейін есептелген табыс салығы бойынша шығыстарды салыстыру төменде көрсетілген:

	2018 ж.	2017 ж.
Салық салғанға дейінгі (шығын)/пайда	(24,314,128)	4,579,547
Салықтың ресми мөлшерлемесі 20%	20%	20%
Ресми мөлшерлеменен табыс салығы бойынша теориялық шығыс/(үнемдеу)	(4,862,826)	915,909
Салық салынбайтын/салық төлеу мақсатындағы шегерімдерге жатпайтын шығыстардың/(кірістердің) салықтық әсері:		
Резервтерді құру туралы шығындар	3,113,693	-
Әлеуметтік шаралар	112,163	120,852
Өтеуге салынған ҚҚС бойынша резерв	63,593	513,339
Бюджетке төленген айыппұлдар	8,953	30,922
Өткен жылдардың мойындалмаған салық шығындары	(129)	(526,850)
Басқалар	152,116	(203,888)
Шоғырландырылған қаржы есептілігінде көрсетілген табыс салығы бойынша шығыстар	(1,412,437)	850,284

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Активтердің салықтық базасы және жылдық шоғырландырылған қаржы есептілігінің нысандарында көрсетілген міндеттемелер мен сомалар арасындағы уақытша айырмашылыққа есептік күні қолданыста болған ресми белгіленген салық мөлшерлемесін қолдану арқылы есептелген, мерзімі кейінге қалдырылған салық сомасы 2018 және 2017 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша мынаны қамтиды:

	2018 ж. 31 желтоқсан	2017 ж. 31 желтоқсан
Кейінге қалдырылған салық активтері:		
Басқа кезеңге ауыстырылған салық шығыстары	9,989,695	9,060,656
Кепіл	971,444	-
Пайдаланылмаған демалыстар бойынша резерв	245,913	256,479
Топ қызметкерлеріне сатылған пәтерлер құнының айырмашылығы	72,559	75,200
Дебиторлық берешек және басқа ағымдағы активтер	39,246	55,906
Салықтар	28,536	26,075
Сот шағымдары бойынша резерв	24,116	28,394
Өтімсіз және тозған қорлардың резерві	6,509	6,958
Есептеу әдісімен шығыстар	-	190,567
Банктің сыйақысы	-	37,726
	11,378,018	9,737,961
Кейінге қалдырылған салықтық міндеттемелер:		
Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар және материалдық емес активтер	(20,219,971)	(20,588,291)
Акционерден алынған несиелер мен қаржылық көмек құнындағы айырмашылық	(7,868,569)	(8,064,468)
Сатылған ТМҚ қорлар құнының айырмашылығы	(8,276)	(14,216)
Келешектегі кезеңнің шығыстары	(1,478)	(23,482)
	(28,098,294)	(28,690,457)
Кейінге қалдырылған таза салықтық міндеттемелер жиыны	(16,720,276)	(18,952,496)

31 желтоқсанда аяқталған жылдар іші кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша таза міндеттемелердегі өзгерістер төмендегідей ұсынылған:

	2018 ж.	2017 ж.
Жыл басындағы кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша таза міндеттемелер	(18,952,496)	(18,160,058)
Пайда мен шығындар және өзге жиынтық кіріс туралы шоғырландырылған есепте көрсетілді	1,588,512	(792,438)
Меншікті капиталдағы өзгерістер туралы шоғырландырылған есепте көрсетілді	643,708	-
Жыл соңындағы кейінге қалдырылған табыс салығы бойынша таза міндеттемелер	(16,720,276)	(18,952,496)

Топ ауыспалы салық шығындарына қатысты кейінге қалдырылған салық активтерінің бөлігін есепке алды. Топ басшылығының пікірі бойынша болашақтағы салық салынатын табыс жеткілікті мөлшерде болатынына және оған қарсы есепке алынатындай кейінге қалдырылған салық активтері есепке алынуы мүмкін емес. Осы аударылған салық шығындары салық салу көзі ретінде пайда болған кезінен 10 жыл соң аяқталады..

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

**2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ
ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА
ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)**
(басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

24. ШАРТТЫ МІНДЕТТЕМЕЛЕР

Келісім-шарт сипатындағы және операциялық жалдау бойынша міндеттемелер

2018 ж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша Топтың 35,501,141 мың теңге сомасындағы (2017 ж. 31 желтоқсаны: 110,153,346 мың теңге) инвестициялық сипатындағы міндеттемелері болды, жәнеде олар, негізінен, «Тұлпар - Тальго» ЖШС алдындағы міндеттемелермен көрсетілген:

- Топ «Тұлпар-Тальго» ЖШС-пен 2013 ж. 26 маусым 603 бірлік мөлшерінде жолаушылар вагонын сатып алуға №6-34/ЦЛП шарт және оған қосымша ретінде вагондар саныны 149 бірлікке азайтылған 2017 ж. 3 шілдесінен №1/7-1/ЦЛП 26,664,757 мың теңгеге жасасты. 2017 ж. 31 желтоқсанына жағдайы бойынша 60 бірлік жолаушылар вагоны берілген, қалған 89 вагондар келісілген мерзімде берілген жоқ. Топ «Тұлпар-Тальго» ЖШС байланысты тараптарға жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтар үшін төленген аванстардың құнсыздану мәніне талдау жасады, және вагондарды жеткізу ықтимал болып табылмайтынын күтеді. Осыған орай, 2018 ж. 31 желтоқсанында 15,410,082 мың теңге сомасына толық авансқа резерв құрылды.
- Топ «Тұлпар-Тальго» ЖШС-пен 2017 ж. 5 шілдеде 37,783,157 мың теңге сомасына 124 бірлік мөлшерінде жолаушылар вагонын сатып алуға №7-5/ЦЛП шарт жасасты. 2018 ж. 19 қыркүйекте темір жол жолаушылар вагондарын сатып алу бойынша осы шартты бұзу туралы тараптар келісімге қол қойды.
- Топ «Тұлпар-Тальго» ЖШС-пен 2017 ж. 05 шілдеде 45,705,432 мың теңге сомасына 150 бірлік мөлшерінде жолаушылар вагонын сатып алуға №593 шарт жасасты. Топ 2018 ж. 22 тамызда жолаушылар вагондар санын 29 бірлікке дейін азайту туралы барлық сомасы 8,836,384 мың теңгеге қосымша келісім жасасты.

Жолаушылар вагондардың қаржылық лизингісімен байланысты шартты міндеттемелер

«Жолаушылар вагондарын сатып алу» инвестициялық жобаны іске асыру барысында жолаушылар вагондарын құрастыруға қаржылық лизинг аясында 18,891,579 мың теңгені жалпы соманы құрайтын, 20 жыл мерзіміне, негізгі қарызды төлеудің жеңілдетілген мерзімі 6 жыл, 1.75% сыйақы мөлшерлемесіне жылына 1 рет төлейтін «БРК - Лизинг» АҚ, Компания және «Тұлпар - Тальго» ЖШС-пен қаржылық жал шартын жасасты. Топ 2020 ж. вагондардың жеткізуін күтеді.

Операциялық жал бойынша міндеттемелер

2018 ж. 31 желтоқсанындағы жағдай бойынша Топтың бір жылдан кем мерзім операциялық жал бойынша міндеттемелері 48,435 мың теңгені (2017 ж. 31 желтоқсаны: 60,700 мың теңге) құрады.

Шартты міндеттемелер

Сот талаптары

Топ өтілетін мүлік шығыны жөніндегі талаптар сияқты оның шаруашылық қызметіне қатысты түрлі сот тексерулеріне қатысады. Топ осындай тексеру сатысында жатқан немесе жекелеген немесе жинақталған әлеуетті кінәраттар оның қаржы жағдайына немесе қаржы-шаруашылық қызметінің нәтижесіне қандай да бір елеулі әсер тигізуі мүмкін деп есептемейді.

Топ елеулі міндеттемелердің туындау ықтималдылығының деңгейін бағалайды және міндеттемелердің туындауына алып келетін оқиғаның орын алу ықтималдылығы болғанда, ал тиісті міндеттеменің сомасы дұрыс анықталатын жағдайда ғана тиісті резервті шоғырландырылған қаржы есептілігінің нысандарында бейнелейді.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Топтың жолаушылар вагондарын төсек-орын жабдығымен жабдықтау қызметтерін сатып алу туралы шарты бойынша «Ас-Ай» ЖШС 2018 ж. 24 қазанында Астана қаласының мамандандырылған ауданаралық экономикалық сотына Топтан 583,014 мың теңге сомасына айырылып қалған пайданы өндіріп алу туралы талап берді. 2019 ж. 11 наурызында Нұр-Сұлтан (Астана) қаласының мамандандырылған ауданаралық экономикалық сотының шешімімен Топтан 583,014 мың теңге сомасы «Ас-Ай» ЖШС пайдасына өндірілді, 2019 ж. 18 сәуірінде Топ Нұр-Сұлтан (Астана) қаласының мамандандырылған ауданаралық экономикалық сотының шешіміне апелляциялық шағым тастады. Басшылық ұсынылған талаптарды негізсіз деп санайды және мамандандырылған ауданаралық экономикалық сот шешімінің күшін жоюды жоғары ықтималдылықпен бағалайды

Қазақстан салық салу жүйесімен байланысты шартты міндеттемелер

Қазақстан салу жүйесіне тән екі ұштылыққа байланысты, салықтың әлеуетті сомасы, айыппұл санкциялары және өсімпұлдар осы уақыт аралығы және 2018 ж. 31 желтоқсанға есептелген шығыстарға жатқызылған сомадан асуы мүмкін. Орын алуы мүмкін кез келген ұсынылмаған талаптардың сомасын анықтау, егер мұндайлар кез келген жағдайлардың орны немесе ықтималы болатын болса мүмкін емес.

2017 ж. желтоқсанында еншілес «Қала маңы тасымалы» АҚ компанияның 2011-2015 жж. тематикалық салықтық тексеріс нәтижесінде ҚҚС 1,472,946 мың теңге және 130,326 мың теңге өсімпұл есептелген, себебі әлеуметті бағыттағы жолаушылар тасымалының шығындарын өтеуге бюджеттен берілген субсидияның сомасы салық салынатын айналымға енбеген.

«Қала маңы тасымалы» АҚ Астана қаласы бойынша мемлекеттік кірістер Департаменті, Қазақстан Республикасының қаржы Министрлігіне берілген шағымның нәтижелері бойынша, жоғарыда көрсетілген хабарламаның ҚҚС бөлігі бойынша 2018 ж. 18 мамырында күшін жою, яғни, ҚҚС бойынша 1,472,946 мың теңге сомасын азайту және өсімпұлды қайта есептеу туралы шешім алынды.

2018 ж. Астана қ. бойынша мемлекеттік кірістер Департаменті "Вагонсервис" АҚ еншілес ұйымында 2013 ж. 1 қаңтарынан бастап 2017 ж. 31 желтоқсанына дейін кешенді салықтық тексеруді жүргізуде. Осы жылдық шоғырландырылған қаржылық есептіліктің нысандарында бекітілген күнгі жағдайына осы кешенді салық тексеру бойынша аралық қорытындысы жоқ.

Сақтандыру

Қазақстан Республикасындағы сақтандыру саласы дамудың бастапқы сатысында тұрғандықтан, Топта басқа мемлекеттік кәсіпорындар сияқты сақтандыру жобалары жоқ, тек жолаушыларды дене жарақатынан, өлімнен және шығыннан немесе жолаушының мүлігіне келген залалдан міндетті сақтандыруды қоспағанда, өз меншігіне келтірілген зиянды, активтер мен жабдықтарды (инфрақұрылым, жылжымалы құрам мен станцияларды қоса отырып) сақтандырып жабу және қаржы – шаруашылық қызметінің тоқтатылу тәуекелділігін және үш тараптың мүлкіне зиян келтіру жауапкершілігіне немесе Топтың объектілеріндегі апаттың нәтижесінде немесе оның қызметіне байланысты қоршаған ортаға келтірген зияннан сақтандырылған. Топтың Қазақстан Республикасының коммерциялық сақтандыру компанияларынан алған сақтандыру полистеріне сәйкес міндетті сақтандырушылық өтеулері бар.

25. ҚАРЖЫ ҚҰРАЛДАРЫ. ҚАРЖЫЛЫҚ ТӘУЕКЕЛДЕРДІ БАСҚАРУДЫҢ МАҚСАТЫ ЖӘНЕ САЯСАТЫ

Топтың негізгі қаржылық құралдарына ақша қаражаты мен оның баламалары, сондай-ақ дебиторлық және кредиторлық берешек кіреді. Топтың қаржы құралдары бойынша басты тәуекел шетел валюталары бағамының өзгеруі мен кредиторлық тәуекелдерге байланысты тәуекел болып табылады. Топ сондай-ақ нарық тәуекелі және барлық қаржы құралдары бойынша туындайтын өтімділік тәуекелін бақылайды.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Капитал жетіспеушілігінің тәуекелін басқару

Топ қарыз бен капиталдың теңгерімін оңтайландыру арқылы Акционер үшін пайданы максималды көбейту кезінде үздіксіз қызмет ететін кәсіпорын ретінде Топ қызметті жалғастыра алатынына көз жеткізу үшін капиталдың жетіспеушілік тәуекелін басқарады. 2017 ж. салыстырғанда Топтың жалпы стратегиясы өзгерген жоқ.

Топ капиталының құрылымына жарғылық капитал, қосымша төленген капитал және жинақталған шығын (шоғырландырылған капиталдағы өзгерістер туралы есеп) кіреді.

Есеп саясатының негізгі қағидалары

Есеп саясатының негізгі қағидалары және тану критерийлерін қосқандағы, бағалаудың негізгі және қаржы активтерінің әрбір классына, қаржы міндеттемелері мен үлес құралдарына олардың негізінде мойындалған кірістер мен шығыстар туралы мәліметтер жылдық шоғырландырылған қаржы есептілігінің нысандарына 4 Ескертуінде ашылған.

Қаржылық тәуекелді басқарудың мақсаты

Тәуекелді басқару – Топ қызметінің маңызды элементі. Топ тәуекелге ұшырағыштығы тәуекелдердің деңгейі мен көлемі бойынша талданатын тәуекелдер бойынша ішкі есептер арқылы Топтың операцияларына жататын қаржылық тәуекелдерді бақылайды және басқарады. Осы тәуекелдіктер нарық тәуекелін (бағам тәуекелін, әділ құнға қатысты пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекелін және құнның тәуекелін қоса алғанда), өтімділік тәуекелін және ақша ағынына қатысты пайыздық мөлшерлеменің өзгеру тәуекелін қамтиды. Төменде Топтың тәуекелдерін басқару саясаты келтірілген.

Пайыздық мөлшерлемеге байланысты тәуекел

Пайыздық мөлшерлемеге байланысты тәуекел Топтың инвестицияларының жалпы кірістілігінің төмендеуіне және несиелері бойынша ақша шығуының көбеюіне алып келуі мүмкін нарықтық пайыз мөлшерінің өзгерістері тәуекелін білдіреді. Пайыздық мөлшерлемеге байланысты тәуекел Топ үшін маңызды емес, себебі Топтың барлық несиелері Негізгі компаниядан алынады, пайыздық мөлшері нақты тіркелген. Сонымен қатар, қаржылық жал бойынша пайыздық мөлшерінде тіркелген.

Валюталық тәуекел

Жыл соңында швейцария франктерінде көрсетілген дебиторлық берешек және еуро, АҚШ доллары мен ресей рубльдерімен көрсетілген ақша қаражаты, сондай-ақ еуро және швейцария франктерінде көрсетілген кредиторлық берешек тәуекелге жатады.

Топ ақша қаражаты мен оның баламасын, сондай-ақ берешек сомасы көрініс тапқан шетел валюталарын айырбастау бағамдары өзгеруіне мониторинг жүргізу жолымен бағам тәуекелін шектейді.

31 желтоқсандағы жағдай бойынша шетел валютасындағы қаржы активтерінің баланстық құны келесідей түрде ұсынылды:

	2018 ж. 31 желтоқсан	2017 ж. 31 желтоқсан
Қаржы активтері	1,582,895	3,746,364
Қаржы міндеттемелері	(7,188,682)	(2,771,980)
	(5,605,787)	(974,384)

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Шетел валютасына қатысты сезімталдықты талдау

Мына кестеде тиісті шетел бағамына қатысты теңге құнының 2018 ж. 10% ға және 2017 ж. 10%-ға көбеюі және төмендеуіне Топтың сезімталдығы бейнелеп көрсетіледі. 10% - бұл негізгі басшылық үшін бағам тәуекелі бойынша ішкі есеп жасау кезінде қолданылатын сезімталдық үлесі және басшылықтың валюта бағамдарындағы негізді болуы мүмкін өзгерістер басшылықтың бағалауын білдіреді. Сезімталдықты талдауға шетел бағамындағы реттелмеген ақша позициялары ғана кіреді және валюта айырбастау бағамындағы 10% өзгерісті есепке ала отырып, кезең соңында олардың аударылуын бақылайды. Берешек валютада көрсетілген кезде, Топтың дебиторлық берешегінің сезімталдығын талдау кредитор немесе дебитордың валютасы ерекше. Төменде келтірілген кестеде тиісті бағамға қатысты теңгенің 10% артуы кезінде қаржы активтері мен міндеттемелерінің өзгеруі көрсетілген. Оң сан есептік кезінде пайданың көбеюін, ал теріс сан – пайданың азаюын көрсетеді. Теңге тиісті бағамға қатысты 10%-ға әлсіреген кезде, пайдаға тең және қарама-қарсы әсер ететін болады.

	АҚШ долларының әсері		Ресей рублінің әсері		Швейцария франктерінің әсері		Еуроның әсері	
	2018 ж.	2017 ж.	2018 ж.	2017 ж.	2018 ж.	2017 ж.	2018 ж.	2017 ж.
Қаржы активтері	-	42,008	175	17,941	23,210	331,491	134,905	1,481,742
Қаржы міндеттемелері	452,394	623	72	2,769	35,398	6,719	231,005	1,375,880

Несие тәуекелі

Топтың қаржы құралдары бар шарт талаптары контрагенттердің орындамауы салдарынан туындаған несие тәуекелі, контрагенттер міндеттемелерінің мөлшері Топтың осы контрагенттер алдындағы міндеттемелерінен көбеюі болған кезде, әдетте, сомамен шектеледі. Топтың саясаты несие төлеуге қабілетті контрагенттермен қатар қаржы құралдарымен операция жасауды көздейді. Несие тәуекеліне ұшыраудың максималды шамасы әрбір қаржы активінің теңгерімдік құнына тең. Топ оның тәуекелінің максималды шамасы сауда дебиторлық берешекке және есептік күні бейнелеп көрсетілген құнсыздануға арналған резервтерді шегере отырып, өзгеде ағымдағы активтердің сомасына тең деп есептейді.

Несие тәуекелінің шоғырлануы бір қарыз алушыдан немесе қарыз алушылар тобының экономикалық шарттардағы немесе өз міндеттемелерін орындауға олардың қабілеті бірдей әсер етуі мүмкін өзгеде міндеттемелеріндегі өзгерістерді күтуге негіз бар қызметтің ұқсас шарттарына бірнеше берешек сомасы болған кезде туындауы мүмкін.

Сауда дебиторлық қарыздар бойынша топтың келіп – кететін ең маңызды тұтынушылары, «Российские железные дороги» ААҚ 232,902 мың теңгені (өзге ұйымдардың сауда дебиторлық қарыздарынан 43%) құрады (2017 ж. 31 желтоқсаны: «Узбекистон темир йуллари» ГАЖК – 524,239 мың теңге (53%), «Российские железные дороги» ААҚ – 138,743 мың теңге (14%)).

Жақсы несиелік тарихы бар мердігерлермен мәмілелер жасалуын тұрақты бақылауды көздейтін Топтың саясаты жұмыс жасайды.

Топ үшінші тараптың міндеттемелері бойынша кепілгер болмайды.

Әр түрлі тәуекелдер бойынша дефолт ықтималдығының уақытша құрылымын бағалау үшін несиелік рейтингтер негізгі бастапқы деректер ретінде пайдаланылады. Топ өнімнің түрі бойынша және қарыз алушының несиелік рейтингі бойынша нәтижелілігін және дефолт ықтималдылығы туралы деректер жинайды және талдайды. Талданатын портфельге байланысты ішкі және сыртқы ақпаратты пайдаланылуы мүмкін. Топтың ішкі және сыртқы несиелік рейтингтерін салыстыру төмендегі кестеде ұсынылған.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Топтың ішкі несиелік рейтингі	S&P берілген рейтингі	Сипаттамасы
SK_A	A-дан AAA дейін	Берешектің төмен немесе орташа тәуекел деңгейі
SK_B	B-дан BBB+ дейін	Берешек талап ететін бақылау
SK_C	CC- -дан CCC+ дейін	Қалыпты емес берешек
SK_D	C, D	Құнсызданған берешек

Топтың қаржылық активтерінің несиелік қабілеттілігі туралы деректер төмендегі кестеде келтірілген.

2018ж. 31 желтоқсан	Ашу	Сыртқы несиелік рейтингі	Ішкі несиелік рейтингі	Тану әдісі	Жалпы теңгерімді к құны	Құнсыздану	Барлығы
Ақша қаражаты және оның баламалары	6	BB	12	Барлық қолданылу мерзімі ішінде күтілетін несиелік шығындар	7,878,946	(9,937)	7,869,009
Қысқа мерзімді сауда және өзге де дебиторлық берешек	7	-	-	Барлық қолданылу мерзімі ішінде күтілетін несиелік шығындар	2,189,869	(344,943)	1,844,926

Нарық тәуекелі

Нарық тәуекелі нарық бағасының өзгеруі салдарынан қаржы құралы құнының болуы мүмкін ауытқуынан болады. Топ нарық тәуекелін нарық конъюктурасындағы кері өзгерістерден туындауы мүмкін әлеуетті шығындарды кезең-кезеңмен бағалау арқылы басқарады.

Өтімділік тәуекелі

Өтімділік тәуекелін басқаруға түпкілікті жауаптылық өтімділікті басқару және қысқа мерзімді, орта мерзімді және ұзақ мерзімді қаржыландыру талаптары бойынша Топты басқару үшін өтімділік тәуекелін басқарудың қажетті жүйесін жасаған Топ акционерінде болады. Топ өтімділік тәуекелін барабар резервтерді, мемлекеттік субсидиялар қолдау жолымен, болжалды және нақты ақша қозғалысы мониторингін жасау және қаржы активтері мен міндеттемелерді өтеу мерзімдерін салыстыру жолымен басқарады.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Өтімділік тәуекелі бойынша кесте

Мына кестелерде Топтың жүргізілмеген қаржы міндеттемелері бойынша келісім-шарттық мерзімдері бейнелеп көрсетіледі. Кесте топтан төлем талап етілуі мүмкін ертеректегі күндердің негізінде қаржы міндеттемелері бойынша ақша жылыстауының дисконтталмаған қозғалысы негізінде құрылған. Кестеде пайыздық төлемдер сияқты міндеттемелердің негізгі сомасы бойынша ақша ағымдары көрсетілген.

	Пайыз- дық мөлшер- леме					Жиыны
		1 айға дейін	1-3 ай	3 ай–1 жыл	1 жылдан артық	
2018 ж.						
<i>Пайызбен:</i>						
	0.01%-					
Ұзақ мерзімді несиелер	0.075%-					
	1.75%	-	1,394,911	1,496,927	79,471,985	82,363,823
Қаржылық жал	1.75%	-	-	225,082	13,778,713	14,003,795
<i>Пайызсыз:</i>						
Сауда						
кредиторлық берешек		-	11,122,590	19,210,551	17,362	30,350,503
Қаржылық кепіл шарттары		85,932,996	-	-	-	85,932,996
2017 ж.						
<i>Пайызсыз:</i>						
Ұзақ мерзімді несиелер	0.075%-					
	1.75%	-	228,800	1,288,946	86,287,806	87,805,552
Қаржылық жал	1.75%	-	-	226,332	15,339,953	15,566,285
<i>Пайызсыз:</i>						
Сауда						
кредиторлық берешек			6,633,501	21,025,306	-	27,658,807

Қаржылық кепілдік шарттары бойынша кестеде келтірілген сомалар контрагент кепілдік шарты бойынша талаптарды ұсынған кезде Топқа өтеуге тура келетін басшылықты бағалауы бойынша ең жоғары соманы көрсетеді. Есепті күнге Топ 50% - дан астам ықтималдықпен осы шарттар бойынша ешқандай төлем талап етілмейді деп санайды. Сонымен қатар, бұл бағалау кепілдік бойынша талаптарды контрагенттің ұсыну ықтималдығы өзгерген кезде өзгеруі мүмкін. Бұл контрагенттердің кепілдік дебиторлық берешегінің дефолт ықтималдылығы бойынша ықтималдық негізделді. Қаржылық кепілдік шарттары 16 Ескертуде ашылған.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Мына кестеде Топтың өндірістік емес қаржы активтері бойынша болжамды өтеу мерзімі бейнеленіп көрсетіледі. Кесте Топ ақша қаражатының қозғалысын басқа кезеңде болады деп күтетін жағдайдан басқа, осы активтер бойынша алынатын пайызды қоса алғандағы қаржы активтерінің дисконтталмаған келісім-шарт мерзімдерінің негізінде жасалған.

	Пайыз- дық мөлшер- леме	Пайыз -				Барлығы
		1 айға дейін	1-3 ай	3 ай – 1 жыл	1 жылдан жоғары	
2018ж.						
<u>Пайызбен:</u>						
Ақша қаражаты және оның баламалары	0.5%- 8%	7,869,009	9,937	-	-	7,878,946
<u>Пайызсыз:</u>						
Қысқа мерзімді сауда дебиторлық берешек		-	135,055	542,714	7,754	685,523
Өзге де ағымдағы активтер		-	20,633	1,143,696	-	1,164,329
2017 ж.						
<u>Пайызбен:</u>						
Ақша қаражаты және оның баламалары	0.5%- 10.5%	8,338,900	-	-	1,211	8,340,111
<u>Пайызсыз:</u>						
Қысқа мерзімді сауда дебиторлық берешек		-	1,006,647	1,194,987	18,102	2,219,736
Өзге де ағымдағы активтер		-	60,678	322,818	-	383,496

Қаржы құралдарының әділ құны

Әділ құны мәжбүрлі сату немесе жою кезіндегі сатылған жағдайларды қоспағандағы коммерциялық жағдайларда хабардар тараптардың арасында айырбасталуы мүмкін құралдар бойынша сома ретінде анықталады. Топтың қаржы құралдарының көпшілігі әділ құнды анықтау үшін қолданыстағы қол жетімді нарық механизмдері болмағандықтан, әділ құнды бағалау кезінде ағымдағы экономикалық шарттарға және құралдарға тән нақты тәуекелдіктер негізіндегі болжауларды қолдану қажет.

Мына әдістер мен болжауларды Топ қаржы құралдарының әділ құнын есептеу үшін қолданады:

Ақша қаражаты мен оның баламалары

Ақша қаражаты мен оның баламасының теңгерімдік құны осы қаржы құралдарын өтеудің қысқа мерзімді сипатының салдарынан шыққан олардың әділ құнына шамамен тең.

Сауда және өзге де дебиторлық және кредиторлық берешек және несиелер

Он екі айдан кем өтеу мерзімі бар активтер мен міндеттемелер үшін теңгерімдік құн осы қаржы құралдарын өтеудің қысқа мерзімді сипатының салдарынан шыққан әділ құнға шамамен тең.

Он екі айдан көп өтеу мерзімі бар активтер мен міндеттемелер үшін әділ құн есептік жылдың соңында бар нарық мөлшерлемелерін қолдана отырып, дисконтталған ақша қаражатының келешектегі есептік қозғалысының ағымдағы құнын білдіреді.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ) (басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Қарыздардың нарықтағы орташа мөлшерлері келесі бейнемен 31 желтоқсанға ұсынылды:

	2018 ж. 31 желтоқсан (жылдық %)	2017 ж. 31 желтоқсан (жылдық %)
Теңге		
1-5 жыл аралығындағы мерзім	11.2	13.4
5 жылдан артық мерзім	7.9	15.3
Шетел валютасы		
1-5 жыл аралығындағы мерзім	5.5	6.1
5 жылдан артық мерзім	7.1	6.8

2018 ж. 31 желтоқсанына әділ құнның құрылымы

	Деңгей 1	Деңгей 2	Деңгей 3	Жиыны
<i>Қаржы міндеттемелері</i>				
Амортизациялық құнымен көрсетілген қаржы міндеттемелері				
- Негізгі компанияның қарызы	-	37,240,775	-	37,240,775
- «ҚДБ» АҚ қарызы	-	2,938,695	-	2,938,695
- «ҚДБ-лизингі» АҚ қаржылық жал	-	11,315,595	-	11,315,595
Қаржылық кепілдер бойынша міндеттемелер	-	4,857,218	-	4,857,218

2017 ж. 31 желтоқсанына әділ құнның құрылымы

	Деңгей 1	Деңгей 2	Деңгей 3	Жиыны
<i>Қаржы міндеттемелері</i>				
Амортизациялық құнымен көрсетілген қаржы міндеттемелері				
- Негізгі компанияның қарызы	-	38,630,272	-	38,630,272
- «ҚДБ» АҚ қарызы	-	2,818,624	-	2,818,624
- «ҚДБ-лизингі» АҚ қаржылық жал	-	12,673,075	-	12,673,075

2 және 3 деңгейлі қаржы активтері мен қаржы міндеттемелерінің әділ құны, көпшілік мойындаған бағалау моделі бойынша ақша қаражаттарының дисконтталған ағымы негізінде есептелген. Сонымен бірге, дисконттау мөлшерлемесі контрагенттердің кредиттік тәуекелдерін көрсететін елеулі бастапқы дерек болып табылды. Өзге қаржы активтері мен қаржы міндеттемелері 2 деңгейге жатады.

26. БАЙЛАНЫСТЫ ТАРАПТАРМЕН МӘМІЛЕЛЕР

Осы шоғырландырылған қаржы есептілігі нысандарының мақсаттары үшін, тараптар егер бір тараптың екінші тарапты бақылайтын немесе қаржылық немесе операциялық шешімдерді қабылдауы кезінде екінші тараптың елеулі ықпалы жүзеге асатын мүмкіндігі болса, байланысты деп қарастырылады. Сондай-ақ, Топпен жалпы бақылауда тұрған тараптар да байланыстылар болып есептеледі. Байланысты тараптардың болуы мүмкін қатынастарын қарастыру кезінде, әр жағдайда қатынастардың құқықтық формасына ғана емес, мәніне де назар аударылады.

Байланысты тараптар байланысты емес тараптар жасай алмайтын мәмілелерді жасай алады және байланысты тараптар арасында жасалған мәмілелер байланысты емес тараптар арасында жасалған мәмілелер сияқты шарттарда, жағдайларда және сол сомаларда жүзеге асырылмауы мүмкін.

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Осы шоғырландырылған қаржы есептілігі нысандарының басқа да ескертулерінде ашылмаған Топ маңызды мәмілелер жасасқан немесе 2018 және 2017 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша төленбеген елеулі теңгерімі бар байланысты тараптар үшін байланысты тараптар қатынасының сипаты төменде келтіріледі.

Байланысты тараптар алдындағы берешек сомалары және байланысты тараптар (толығымен мемлекет бақылайтын, толығымен Акционер бақылайтын коммерциялық ұйымдар) алынатын сомалар 31 желтоқсандағы жағдай бойынша мыналарды қамтиды:

Қызметтің атауы	Кезең	Акционер	Акционердің тобына кіретін компаниялар	Басқа байланысты тараптар
Байланысты тараптардың тауарға, қызметтерге және ұзақ мерзімді активтерге дебиторлық берешегі	2018 ж.	3,062	-	135,105
	2017 ж.	329,764	865,223	36,157
Оның ішінде күмәнді берешегі бойынша резервтер	2018 ж.	-	-	3,112
	2017 ж.	-	-	-
	2018 ж.	798,837	23,904,200	521,028
Берілген аванстар	2017 ж.	-	23,804,646	-
Оның ішінде берілген аванстар бойынша резервтер	2018 ж.	-	15,410,082	-
	2017 ж.	-	-	-
	2018 ж.	858,127	159,273	-
Өзге де қысқа мерзімді активтер	2017 ж.	-	-	-
Оның ішінде күмәнді берешегі бойынша резервтер	2018 ж.	-	159,273	-
	2017 ж.	-	-	-
Байланысты тараптардың тауарға, қызметтерге және ұзақ мерзімді активтерге кредиторлық берешегі	2018 ж.	20,614,650	2,437,924	61,674
	2017 ж.	19,632,875	1,139,351	253,080
	2018 ж.	-	-	235,083
Өзге де қысқа мерзімді міндеттер	2017 ж.	-	-	159,133
	2018 ж.	37,240,775	-	2,938,695
Несиелер	2017 ж.	38,630,272	-	2,818,624
	2018 ж.	-	-	11,315,595
Қаржылық жал	2017 ж.	-	-	12,673,075

Байланысты тараптармен (толығымен мемлекет бақылайтын, сондай-ақ толығымен Акционер бақылайтын коммерциялық пен еншілес ұйымдар) жасалған мәмілелер мынадай түрде ұсынылады:

Қызметтің атауы	Кезең	Акционер	Акционердің тобына кіретін компаниялар	Басқа да байланысты тараптар
Тауарларды, қызметтерді және ұзақ мерзімді активтерді сату	2018 ж.	3,643,702	206,619	478,082
	2017 ж.	2,547,611	730,956	454,757
Күмәнді берешек бойынша резервтерді есептеу	2018 ж.	-	15,569,355	3,059
	2017 ж.	-	-	(194)
	2018 ж.	20,076,203	18,314,456	3,714,499
Тауарлар мен қызметтерді сатып алу	2017 ж.	9,070,793	16,485,675	3,207,234
Жылжымайтын мүлік, ғимараттар мен жабдықтарды сатып алу	2018 ж.	-	-	-
	2017 ж.	-	5,410,881	-
	2018 ж.	4,000,000	-	-
Қаржы көмегін беру	2017 ж.	-	-	-
	2018 ж.	4,000,000	-	-
Берілген қаржы көмегін өтеу	2017 ж.	-	-	-
Алынған қаржы көмегін және несиелерді өтеу	2018 ж.	2,182,316	-	-
	2017 ж.	3,497,732	-	-
	2018 ж.	2,914,173	-	453,223
Қаржылық шығын	2017 ж.	2,289,726	-	-
	2018 ж.	-	-	-
Қаржылық жал	2017 ж.	-	-	12,861,805

«ЖОЛАУШЫЛАР ТАСЫМАЛЫ» АҚ

2018 Ж. 31 ЖЕЛТОҚСАНДА АЯҚТАЛҒАН ЖЫЛ ІШІ ЖЫЛДЫҚ ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫНА ТҮСІНДІРМЕ ЖАЗБА (ЖАЛҒАСЫ)

(басқасы көрсетілмесе, мың теңгеде)

Негізгі компанияға қаржылық көмек көрсету

Компания 2018ж. 5 шілдесінде «ҚТЖ» ҰК» АҚ-на қайтару мерзімі 2018 ж. 1 қыркүйек болатын 4,000,000 мың теңге мөлшерінде қайтарымсыз қаржылық көмек көрсетті. 2018ж. 28 тамызында қаржылық көмек толық көлемде қайтарылды.

Топтың негізгі басқару персоналының сыйақысы

Негізгі бастапқы басқару қызметкерлерге, сәйкесінше, 2018 және 2017 жж. 31 желтоқсандағы жағдай бойынша саны 8 және 9 адам Топтың Басқарма және Директорлар кеңесінің мүшелері кіреді. 31 желтоқсанда аяқталған жылдарда негізгі басқару қызметкерлерінің сыйақысы төмендегідей түрде ұсынылды:

	2018 ж.	2017 ж.
Еңбекақы	140,781	149,234
Әлеуметтік салық	11,844	14,151
Табыс салығы	12,898	13,845
Зейнетақы аударымдары	8,043	8,487
Әлеуметтік аударымдар	800	1,094
МӘМС	511	135
Барлығы	174,877	186,946

27. ЕНШІЛЕС КӘСІПОРЫНДАР

Елеулі кәсіпорындар	Қызметтің сипаты	2018 ж. 31 желтоқсан	2017 ж. 31 желтоқсан
«Вагон-сервис» АҚ	Вагондарды сумен, отынмен жабдықтау және қосалқы бөлшектерін ауыстыру. Вагондарды жалға беру	100%	100%
«Қала маңындағы тасымалы» АҚ	Жолаушылар тасымалы	100%	100%

28. ШОҒЫРЛАНДЫРЫЛҒАН ЖЫЛДЫҚ ҚАРЖЫЛЫҚ ЕСЕПТІЛІКТІҢ НЫСАНДАРЫН БЕКІТУ

Басшылық Топтың 2018 ж. 31 желтоқсанда аяқталған жыл іші шоғырландырылған жылдық қаржылық есептіліктің нысандарын 2019 ж. 27 мамырда бекітті.

Топ басшылығы атынан:

Басқарма төрағасы
(Бас директор)
А.Т. Сұлтанов

2019 ж. 27 мамыр

Экономика және қаржы жөніндегі бас директордың орынбасары
Ш.Х. Нұрбаева

2019 ж. 27 мамыр

Бас бухгалтер –
бухгалтерлік есеп
департаментінің
директоры
Ғ.К. Қасенова

2019 ж. 27 мамыр